

VSE DELEGACIJE SO PRIŠLE V BRATISLAVO

Danes enodnevni sestanek šestih partij izključno o medsebojnem sodelovanju

Dubček je govoril o nadaljevanju socialistične politike, ki bo humana, povezana z vrednotami nacionalne preteklosti, da bodo državljani ustvarjali svojo usodo

PRAGA, 2. — Pričele so se priprave za jutrišnji sestanek šestih partij, ki bo v Bratislavi. Danes je odpotovala iz Prage delegacija češkoslovaške partije, kateri se je pridružil tudi predsednik republike Ludvik Svoboda, ki je odigral pomembno vlogo med razpravo v Čierni.

V Bratislavo so danes že prišli predstavniki vseh šestih partij. Z letalom je popoldne prišel Walter Ulbricht, ki vodi delegacijo partije Vzhodne Nemčije. O sestavi delegacije ni bilo nicesar sporočenega.

Sovjetska delegacija je prispela v prestolnico Slovaške popoldne s posebnim vlakom. Sporočili so, da delegacija vodi Brežnjeva, sestavljajo pa jo Kosigin, Podgorin, Suslov, Ponomarev, Seles, Katushev in sovjetski veleposlanik v Pragi Červenonko. Na postaji je sovjetske predstavnike sprejela delegacija predstavnika češkoslovaške centralnega komiteja. Prisotna je bila večina množica ljudi, ki so vzklkali čezela Sovjetska zveza, »Živel tovariš Brežnjev«, »Brežnjev - Sovoboda« in »Živel tovariš Dubček«.

Madžarska delegacija je sestavljena samo iz treh članov. Vodi jo tajnik delavske socialistične stranke Kadar, v njej pa sta še Jenő Fock in Zoltan Komacsin. Kadar je ob prihodu izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen, ker je pri-

in umerno podporo, ki je vedno bolj krepila napore, ki so bili usmerjeni v rešitev vprašanj, do katerih je prišlo med ČSSR in nekaterimi socialističnimi državami v interesu procesa demokratizacije in politike KP ČSSR od januarja letošnjega leta.

Dubček je rekel, da je obljubil, da bo trdno vztrajal na politiki, da se v ČSSR ustvari socialistična in družba, ki bo imela v resnici human obraz, ki bo globoko demokratična, socialno pravična, moderna in v kateri bodo tesno povezane vrednosti socializma z vrednostmi nacionalne preteklosti. Gre za domovino, v kateri bodo njeni državljani lahko bili ustvarjalci svoje usode. Istočasno pa so zagotovili, da bodo ostali zvesti svojim prijateljem in da ne bodo izdali načel proletarskega internacionalizma, načel skupne borbe naprednih sil in načel socializma. Prepričani so bili, da bodo izšle bolj jasne in utrne ideje o teh vprašanjih s sestankom s predstavniki sovjetskega ljudstva. Dubček je zaključil, da so uspeli v kratkem razgovoru s predstavniki KP SZ.

Dubček je nato dejal, da so obravnavali vprašanja, do katerih je prišlo po jamarskem preokretu in da so lahko v celoti zadovoljni z ozirom, kot tudi z zaključki razgovorov. Treba je odkrito povedati, da so sovjetski tovariši napravili pomemben napred, da razvijejo češkoslovaška vprašanja, da spoustijo njih specifični karakter in istočasno osnovno pravico, da sama ČSSR rešuje svoja vprašanja. Dubček pravi, da so predstavniki Sovjetske zveze v razgovoru prišli do zaključka, da se z obrambo teh socialističnih načel v resnici tudi ukrepi socialistično gibanje. Sedaj pa je dolžnost, da se dokáže, da se s te poti ne bo krenilo.

Dubček je govoril tudi o vprašanjih obrambe in je dejal, da armada ne predstavlja samo močan člen obrambe socialistične družbe, temveč tudi jamstvo za obrambo meje in torej obrambo socialističnih meja. Ta odstavek lahko polistično ocenimo, saj je s tem zavrnil možnost, da bi Sovjetska zveza postavila svoje čete na mejo med ČSSR in Nemčijo. V tej zvezi je tudi Dubček zelo odločno zagotovil, da ne gre za nevarnost državne suverenosti, temveč samo za potrebo prijateljstva in dobrih odnosov s Sovjetsko zvezo prav v interesu suverenosti, v interesu procesa demokratizacije. Dejal je, da je treba poudariti, da je ljudstvo znalo ohraniti resen odnos, tako da nepričakovane akcije ni bilo mogoče izkoristiti na negativni način, kot protisovjetske ali protisocialistične manifestacije.

V zadnjem delu svojega govora je Dubček rekel, da so sklenili objaviti predstavnik petih strank na skupni razgovor v Bratislavo, kjer bo govor o skupnih interesih komunističnih partij. Temu sestanku bodo sledili še naslednji, takoj zatem bo prišlo do sestanka s prijatelji Jugoslavije in Romunije.

Glasičo češkoslovaške komunistične partije »Rude pravice« objavljajo danes izjavo ministrskega predsednika Černika, ki trdi, da je zaključek razgovorov v celoti zadovoljiv in da so s tem tudi končale kritike drugih partij na račun češkoslovaških komunistov.

V Budimpešti komentirajo glasilo madžarske komunistične partije »Nepszabadsag«, da obstajajo možnosti, da se rešijo vsa vprašanja, ki zanimajo pet partij, ki so se sestale v Varšavi, da pa gre za proces, ki bo po vsej verjetnosti dokaj dolg. List piše, da je prišlo do novih pogovorov, da se lahko razpravlja o spornih vprašanjih.

Sovjetski listi ne objavljajo nobenih polemičnih komentarjev in na vidnih mestih poročajo o zaključku razgovorov v Čierni ter prinašajo zaključno poročilo. V vzhodnem Berlinu pa je ozračje nekoliko drugačno, čeprav vzhodnonemški listi na prvi strani objavljajo v celoti zaključno poročilo sestanka. Nadaljujejo pa se kritike na račun češkoslovaške in tako »Neues Deutschland« piše, da Zahod izkorišča ČSSR za svoje namere, vendar pa je tudi v tem primeru bistven različni ton napadov, ki je usmerjen predvsem v komentarje o zahodnih reakcijah ne pa več o izdajstvu socializma v ČSSR.

nose z vsemi arabskimi državami in z državami komunističnega bloka. Iraški zunanji minister je končno zatrdil, da bo njegova vlada še nadalje podpirala dejavnost arabskih gverilcev proti Izraelu.

Izraelska laburistična stranka je večerj imenovala za svojega generalnega tajnika sedanjega finančnega ministra Pinhasa Sapira na mesto Golde Meir, ki je podala ostavko. Sapir bo ostal v vladi kot minister brez listine; ministrstvo za finance bo prevzel Ze'ev Sharef, ki bo obdržal tudi ministrstvo za trgovino in industrijo.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

Dubček po razgovoru s sovjetskimi predstavniki v Košicah

PROTEST PROTI MEHIŠKI POLICIJI IN VOJSKI

Okrog 45.000 študentov v protestni povorki

Kaže, da ni utemeljena bojazen, da bi študentovski nemiri utegnili negativno vplivati na organizacijo in potek olimpiade

CIUDAD MEXICO, 2. — Pohod, ki so ga priredili sinodi mehiški študentje v znamenju protesta proti policiji in vojski, ki sta v preteklih dneh s svojim nastopom kršili univerzitetno avtonomijo, je potekel v najlepšem redu. Kljub masovni udeležbi pri povorki — okrog 45 tisoč študentov — ni prišlo do incidentov, saj se je policija omejila na to, da je od deset let opazovala potek manifestacije.

Studentje so se v popoldanskih urah zbrali na sedežu univerze, kjer jim je govoril rektor prof. Barros Sierra. Sam rektor je nato z univerzitetnimi upravnimi oblastmi vodil študentovo povorko. Med povorko so študentje razdeljevali letake z besedilom rektorjevega govora in s protivladnimi gesli. Studentje so prehodili dvajset km dolgo pot in se nato vrnili na vseučilišče.

V nekaterih krogih vlada zaskrbljenost, da bi sedanji študentovski nemiri utegnili negativno vplivati na organizacijo in potek olimpijskih iger, ki bodo v Ciudadu Mexicu oktobra letos. Kaže pa, da je vsaj trenutno ta bojazen neutemeljena.

Rodezija se ne pokori ukazom angleške kraljice

SALISBURY (Rodezija), 2. — Rodezijska vlada se ne bo pokorila ukazom angleške kraljice Elizabete in ne bo izpustila na svobodo nekoga afriškega nacionalista, ki je trenutno priprt.

Pred kratkim je juridčna komisija zasnega sveta kraljice ustovila, da je črnski nacionalistični voditelj Daniel Mudimbanamu nezakonito priprt. Zato je kraljica podpisala odlok, s katerim je ukazala rodezijskim oblastem, naj ga izpuste.

Rodezijski pravosodni minister Burke pa je danes izjavil, da se vlada ne bo pokorila odloku. Dejal je, da je nova rodezijska ustava ukinila veljavnost odlokov zasnega kronskega sveta.

Latinska četrt prizadeto področje

PARIZ, 2. — Pariške četrti, v katerih so se razvijale »bitke« smatšne revolucije med študenti in policijo, so bile proglašene za prizadeta področja. To je potrdila policijska prefektura, ki je pojasnila, da je bil ta sklep sprejet, da bi se vsem, ki so v tistih dneh utrpeli škodo (mного trgovin je bilo oplenjenih, avtomobilov požganih itd.) omogočile, kreditne omejitve, ki jih predvideva zakon. Četrti, ki so razglašene za prizadeta področja, so prva, šesta in štirinajsta t. j. latinska četrt, Saint Germain in druge univerzitetne četrti.

Za žrtve nigerijskega spora

RIM, 2. — Na italijanskem ministrstvu za zunanje zadeve so danes sporočili, da je vlada dala na razpolago mednarodnem Rdečemu križu znatno vsoto za pomoč žrtvam nigerijskega spora. Vsota bo namenjena za nakup živil in zdravil, ki jih bodo poslali v Nigerijo.

LAGOS, 2. — V uradni izjavi, ki so jo objavili danes, obsoja nigerijska vlada nesovestno francoske vlade v notranje zadeve Nigerije. V izjavi je receno, da bi utegnili francosko združanje se okrepiti nepopustljivost belgijskih voditeljev ter otežiti mirovna pogajanja. Sedanja kriza je nigerijska notranja zadeva — prvi izjave — in jo je potrdila tudi OZN.

Ubit šef policije v Španiji

SAN SEBASTIAN, 2. — Šef tajne policije pokrajine Guipuzcoa Meliton Manzanara je bil umorjen v svojem stanovanju v bližini Iruja. Neki neznanec je sprožil vanj več strelcev.

Po prvih informacijah je neki možski pozvonil na vrata stanovanja Melitona Manzanara ter zahteval, da bi govoril s šefom tajne policije. Ko se je ta pojavil, je neznanec možku večkrat ustrelil s pištolo ter zbehal.

Neprijetni občutki francoskih študentov

PARIZ, 2. — Avgust, mesec politične, letos ni mesec odpočitka za tisoce francoskih študentov, ki se bodo morali v septembru predstaviti za izpite, ki so bili prvotno predvideni za junij, a so bili odloženi zaradi znanih dogodkov maja meseca.

Šolska »entree« se kljub »povratku k normalnosti«, o katerem mnogo govorniki oblašaj, odvijajo napetem ozračju. O univerzitetni »reformi«, ki jo je objavil novi prosvetni minister Edgar Faure, so znane samo splošne velike ideje in zadržanje poslancev ne spodbuja k optimizmu glede spremembe univerz s kriteriji »diskusiji«, kot jih želijo študenti.

Zanimivi komentarji jugoslovanskega tiska

(Od našega dopisnika) BEGRAD, 2. — Danes je drugi dan, ko dopisniki jugoslovanskega tiska iz Moskve poročajo, da so sovjetski tisk ne objavlja niti vrstice napadov na Češkoslovaško. Ni dvomov, da gre za zelo pomemben rezultat dvostranskega sestanka v Čierni. Tu se komentira tudi, da češki dokazi, da so našli rešitev za osnovna sporna vprašanja. V tej zvezi v Beogradu tudi z opozorjenim gledajo na jutrišnje razgovore v Bratislavi.

V Beogradu komentirajo pisanje varšavskih listov, ki šele od danes niti z besedico več ne napadajo Češkoslovaško, namesto tega pa so objavili na uvodnih mestih skupno poročilo o sovjetsko-češkoslovaških razgovorih in nekateri informacije, ki objektivno obveščajo poljske čitatelje o govoru predsednika češkoslovaške republike Svobode, ki se je spregovoril na češkoslovaški televiziji.

V Budimpešti so do sedaj redko kakšen koli mednarodni dogodek spremljali s takšno napetostjo in zgovornostjo kot so sedanje razgovore med Češkoslovaško in Sovjetsko zvezo. V Budimpešti pravijo, da je šlo za razgovor, ki se je vrnil na tromejo v Čierni in ki ni glado potekal. Prav zaradi pričakovanja niso bila edinstvena in so bila prekinjena s bojaznjo za zaključek, saj je šlo za neobičajen razgovor, do katerega se ni prišlo med komunističnimi partijami. Nenadoma pa je boljše izrazilo partijsko glasilo z naslovom »Dobra vest«.

V Bukaresti so romunski listi s posebno pozornostjo spremljali razvoj dogodkov v Pragi in so danes objavili potek razgovorov v Čierni brez komentarjev, kot tudi glasilo iz govora predsednika republike Svobode.

Brez komentarja so sprejeli na znanje dejstvo, da Romunija ne bo prisotna v Bratislavi kot edina država, ki je članica varšavskega pakta. Uradno ni bilo mogoče izdati, da so Romuniji poslali vabilo za ta sestanek. ČSSR in Romunija nista prisostvovali varšavskemu sestanku.

Jugoslovanski dopisniki iz Prage poročajo, da je celotna pozornost usmerjena na jutrišnji sestanek v Bratislavi. Mnenja so, da bo jutrišnji sestanek dokončno potrdil, kaj so se dogovorili češkoslovaški in sovjetski predstavniki v Čierni.

Iz vseh dosedanjih izjav v Beogradu izhaja, da bo jutrišnji sestanek omogočil češkoslovaški daljnjo pot, s katero je pričela letošnjega januarja, petorici iz Varšave pa skupno z voditelji češkoslovaške partije, da izdelajo skupno stališče, ki bo sprejemljivo za vse. Mnenja, da to stališče ne bo samo v interesu socialističnih držav, temveč tudi mednarodnega komunističnega gibanja in mira v svetu. To je znaka zdravega razuma, na katerega se je Jugoslavija vedno sklicevala in ki končno zmaguje.

Pričakujejo, da bodo predstavniki šestih držav jutri podpisali skupno resolucijo, ki bo verjetno nosila naslov »Skupna izjava in v kateri bodo navedena načela sodelovanja med socialističnimi državami. Potrjena bo pravica vsake države in vsake partije, da izbere svojo pot socialističnega razvoja, ki ji najbolj odgovarja. Istočasno bodo tudi poudarili skupne interese socialističnih držav.

Tak razvoj celotnega vprašanja v Beogradu pozdravljajo, čeprav se istočasno sprašujejo, kako bodo lahko različne države vztrajale na teh stališčih.

Predvidevajo, da bo jutri najprej spregovoril Aleksander Dubček, ki bo označil skupna načela sestanka. Nato pa bodo spregovorili ostali načelniki delegacij, pri čemer pa ne predvidevajo daljših razprav in pričakujejo, da se bo sestanek končal že v prvih popoldanskih urah.

Agencija Tanjug poroča iz Vzhodne Berlina, da so vsi listi danes objavili uradno sporočilo o zaključku razgovorov v Čierni. Niso objavili nobenih komentarjev, vendar pa pada v oči, da so vzhodnemški listi prenehali z ostrejšimi napadi na ČSSR. Vzhodnonemški tisk še nadalje objavlja razne vesti iz Zapadne Nemčije, s čimer skuša dokazati zlonamerne napore za izkoriščanje sedanjih prilik v ČSSR.

Meštari je stavkalo okrog 10.000 uslužbencev podjetja Montedison, ki so ustavili cestni in železniški promet. Na sliki stavkajoči na železniški postaji

HEYKALOV ČLANEK V «AL AHRAMU»

Iraški zunanji minister obljublja pomoč gverilcem

Pred bližnjim pritiskom na Jordanijo? - Naserjevo zdravstveno stanje se izboljšuje

KAIRO, 2. — Ravatelj dnevnika «Al Ahram» Mohamed Hasanien Heykal piše danes, da bo Jordanija kmalu prišla pod hud pritisk, naj se ne solidarizira več z Arabsko fronto v pogledu krize na Srednjem vzhodu. Če bi ta pritisk dosegel svoj namen, bi bilo to katastrofa za arabski svet; Jordanija je namreč v arabski strategiji, center vzhodne fronte, katere krilni sta Irak in Sirija.

Spričo te nevarnosti čuti Jordanija bolj kot kdajkoli potrebo po arabski skrbi in neprestani pazljivosti Arabce. Če morajo torej Arabci danes reči «Aman, drži se», morajo tudi dodati «Bagdad in Damask, pazita!».

Po mnenju Heykala bi lahko nesoglasja med političnimi mnenji Amna, Damaska in Bagdada imela negativne posledice v Jordaniji ter načeale arabsko fronto.

Heykal nato razkriva, da je po junjski vojni in zaradi nesoglasja med kraljem Husseinom ter »baathisti« iz Damaska Irak dobil nalogo »vojaške koordinacije na vzhodni fronti med Jordanijo in Sirijo«. Računalo se je tudi s tem, da bi vojaško poveljstvo vzhodne fronte poveljal Irak. Tedaj pa je državni udar v Iraku 17. julija spravil na oblast v Bagdadu tiste, ki jih lahko imenujemo »stari baathisti«, v opoziciji z »novimi baathisti« v Damasku. Med tema dvema strujama stranke »baatha« vlada popolnoma zgrizena nestrpnost. Aman pa se sploh ne zanese na »baatha« in na nobeno njegovo strujo.

Današnji «Al Ahram» pa piše tudi o Naserjevem zdravstvenem stanju, ki se je v prvih šestih dneh zdravljenja, piše list, znatno izboljšalo. Za zdravljenje je določenih 21 dni, pet dni pa bodo na Naserju delali razne zdravniške preiskave. List nadalje pravi, da so sovjetski voditelji poslali v Čiklubo v Goergiji k Naserju skupino zdravnikov, med katerimi je tudi več članov znanstvene akademije, ki bodo sledili zdravljenju poglavarja egiptovske države.

Tajnik OZN U Tant je poslal varnostnemu svetu poročilo, v katerem je izjavil, da ne more poslati svojega predstavnika na Srednji vzhod, da bi opravil preiskavo o razmerah, v katerih živi arabsko prebivalstvo, na ozemlju, ki so ga okupirali Izraelci, ker Izrael vztraja, da pri svoji trditvi, da je treba tudi preiskati položaj hebrejskih skupnosti na arabskem ozemlju.

U Tant je dejal, da bi se lahko ovire za preiskavo prav lahko premagale, če bi Izrael in arabske države to hotele.

Preteklo poletje sta varnostni svet ter generalna skupščina OZN odobrila resolucije, s katerimi so pozivali Izrael, naj »jamči varnost in blaginjo prebivalcev« na lanskega junija zasedenih teritorijih. Pozneje je U Tant poslal Nilsa Gussinga (pred kratkim je dobil podobno misljo v Nigeriji) na Srednji vzhod, kjer naj bi opravil preliminarno preiskavo. Ko pa se je U Tant odločil, da pošlje svojega predstavnika, ki bi opravil bolj poglobljeno preiskavo o stanju arabskega prebivalstva na zasedenem ozemlju, pa Izrael zahteva, naj se opravi tudi preiskava o položaju Hebrejcev v arabskih deželah. Arabske države, na čelu s Sirijo, ki je celotno odklonila sprejem U Tantovega predstavnika Gunnara Jarringa, pa so bile mnenja, da resolucije OZN ne predvidevajo take vrste preiskave na njihovem ozemlju.

Iz Berlina poročajo, da je iraški zunanji minister Abdel Karim Al-Halkaly v svoji prvi važni politični izjavi, ki jo podal v imenu nove iraške vlade, zatrdil, da bo bagdadška vlada zavrnila vsakršno mirno rešitev krize Srednjega vzhoda, ki bi odvzela Arabcem njih pravico do Palestine. Minister Al-Halkaly je dostavil, da namerava njegova vlada okrepiti bratske od-

noske z vsemi arabskimi državami in z državami komunističnega bloka. Iraški zunanji minister je končno zatrdil, da bo njegova vlada še nadalje podpirala dejavnost arabskih gverilcev proti Izraelu.

Izraelska laburistična stranka je večerj imenovala za svojega generalnega tajnika sedanjega finančnega ministra Pinhasa Sapira na mesto Golde Meir, ki je podala ostavko. Sapir bo ostal v vladi kot minister brez listine; ministrstvo za finance bo prevzel Ze'ev Sharef, ki bo obdržal tudi ministrstvo za trgovino in industrijo.

Beograjski komunisti v Praži

PRAGA, 2. — Delegacija mestnega komiteja ZK Beograda, ki jo vodi tajnik Zakenko, ki je danes popoldne odpotovala iz Prage, je zelo zadovoljna s svojimi razgovori, ki jih je imela z voditelji mestnega komiteja KP Prage. Delegacija je večerj sprejel tajnik CK KP ČSSR Milnar in član tajništva Slavik. V razgovorih so izmenjali stališče o nekaterih prečitih političnih vprašanjih. Govorili so tudi o izrednem kongresu češkoslovaške komunistične partije.

Rodovi Naga v Indiji s kitajskim orožjem

NEW DELHI, 2. — Objavili so, da je Indija zaprla svojo mejo z Burmo (ta meja je dolga 600 km), da bi preprečila pripadnikom uporniških rodov Naga, da se vrnejo na indijski ozemlje, potem ko so

TISKOVNA KONFERENCA GLASNIKA SEVERNVIETNAMSKE DELEGACIJE

Vlada Severnega Vietnamna osvobodila tri pilote ZDA

V Sajgonu so ukinili časopis «Soong», ker je poročal o pustošenju, ki so ga povzročili agenti ameriške vojaške policije

PARIZ, 2. — Severni Vietnam je pri danes spet odločno zavrnil znane ameriške zahteve po »recipročnosti«, ki sta jih pred kratkim izrazil predsednik Johnson in državni tajnik Dean Rusk.

Na tiskovni konferenci, ki je bila danes v Parizu, je glasniki severnovietnamske delegacije na pogovornik Nguyen Thanh Le odzvil zahtevo ameriške vlade, obsojal ameriške grožnje po zastritvi vojne ter izjavil, da morajo ZDA zveze ti celotno odgovornost za posledice, ki jih bo povzročila agresija.

Ko ga je časnikar »prisilil«, kaj bi se zgodilo, če bi ZDA prekinile napade na Severni Vietnam, je glasniki dejal, da bi se v tem primeru lahko v najkrajšem času začela pogajanja o drugih argumentih, ki zanimajo obe strani.

Današnja tiskovna konferenca je prila nekoliko nepričakovano, ker je bila doslej navada, da se je severnovietnamska delegacija srečevala s časnikarji samo ob ponedeljkih in sredah. Ravno v tem je mnenju nekaterih opazovalcev novost današnjih izjav, ki naj bi predstavljale resno opozorilo washingtonski vladi.

V Sajgonu so večerj ukiniteli mestni časopis »Soong«, ki je kriv, da je pred kratkim poročal o pustošenju, ki so ga v mestu povzročili agenti ameriške vojaške policije. Kot je dejal sajgonski ministri predsednik Tran Van Huong, bo moral lastnik časopisa pred vojaško sodišče. Južnovietnamska ustava določa namreč, da »vietnamska republika z vsemi svojimi silami nasprotuje komunizmu in da je »katerakoli filokomunistična dejavnost prepovedana«. Po mnenju sajgonске vlade pa je pisanje »Soong« pomagalo komunizem, razdiralo južnovietnamsko enotnost ter ogrožalo prijateljstvo med Južnim Vietnamom in ZDA.

Glede »podvigov« ameriške vojaške policije, ki jih je list obsojal, je Tran Van Huong dejal, da gre za »primer minimalnega obsega«. »Soong«, ki spada med štiri »napredne« sajgonske liste, je izhajal vsak dan v 50 tisočih izvodih.

Ubit šef policije v Španiji

SAN SEBASTIAN, 2. — Šef tajne policije pokrajine Guipuzcoa Meliton Manzanara je bil umorjen v svojem stanovanju v bližini Iruja. Neki neznanec je sprožil vanj več strelcev.

Po prvih informacijah je neki možski pozvonil na vrata stanovanja Melitona Manzanara ter zahteval, da bi govoril s šefom tajne policije. Ko se je ta pojavil, je neznanec možku večkrat ustrelil s pištolo ter zbehal.

STRAHOTEN RAZVOJ BIOLOŠKEGA IN KEMIČNEGA OROŽJA

Grožnje človeštvu

Jedrski grožnji, ob kateri živi človeštvo že 20 let, so sedaj dodali še nevarnost bakterioloških in kemičnih vojaških sredstev. S tem je britansko javnost seznanila nedavna televizijska oddaja. Organizatorji so oddajo pripravljali pet mesecev. Posrečilo se jim je odstraniti zid molka in skrivnosti, vendar ne po zaslugi britanskega, temveč švedskega bakteriološkega in kemičnega središča. Generalni štabi oboje državi imajo na voljo sredstva množičnega uničevanja, o kakršnih svet niti ne sanja. Središča za kemično in bakteriološko raziskavo, ki delujejo s pomočjo vojaškega proračuna pod strogim nadzorom obrambnih ministrstev, gojijo naskrivaj bakterije kolere, kuge, črtnih koz itd., s katerimi lahko okužijo ogromna območja, in bakterijske rastlinstva. Proizvajajo pline, ki povzročajo blaznost in naglo smrt.

ci predstavnikom javnosti v pogled v delo središča. Vlada bo najbrž to zahtevano upoštevala. Obenem bo najbrž predložila sklenitev posebne konvencije, ki bi prepovedala tudi uporabo bakteriološkega orožja v vojni.

MONGHYR, 2. — Dvajset ljudi je umrlo, 100 oseb pa je v resnem stanju zaradi domnevne zastrupitve s pokvarjeno hrano, ki so jo zavili med noko veselico v indijski državi Bihar.

SESTO SAN GIOVANNI (Milan), 2. — Sedemindesetletni Asvero Borromeo, katerega so šele pred dnevi izpustili iz umobolnice, je danes do smrti prepepel očeta Luigijsa, češ, da ni imel rad. Kabinjerji so morila takoj po dejanju aretirali.

BERLIN, 2. — Danes v vzhodnem delu Berlina so aretirali 58-letnega ječarja emale gestapovske trdnjave Theresienstadt v Pragi Kurtha Wacholza, ki so ga obtožili zločinstva nad človečanstvom.

Trije z novim srcem prisostvovali tekmi v rugbyju

HOUSTON, 2. — Trije pacienti, ki so jim v Houstonu presadili srce, so sinoči skupno zapustili bolnišnico in se odpravili v mesto. 47-letni Everett Thomas, 54-letni Louis Fierro in 46-letni George Debord so odšli na stadion "Astrodrom", kjer so prisostvovali tekmi v rugbyju.

Debord je prvi zapustil St. Luke Hospital v Houstonu, kjer so izvedli največ presaditev srca. Do sedaj so zdravniški napravniki šest operacij, ki so se srečno končale.

Thomas, ki je drugi mož na svetu z novim srcem in ki je za Južnoafričanom Bialbergom najdlje preživel kirurški poseg, in Fierro sta že zapustila bolnišnico in ju zdravilo kot »zunanjce« paciente.

Tudi 58-letni brivec Fred C. Evertman iz Arlingtona v Virginiji se dobro počuti. Bil je 26. oseba, ki so mu presadili srce. Operacija so izvedli 20. julija in Evertman živi sedaj s srcem neke ženske, medtem ko mu njegovo »staro« ne bo delalo več preglavice. Zdravniki so odvzeto srce skrbno spravili v posebno posodo in ga pokazali tudi bolniku. Na sliki: Evertman si ogleduje srce, ki bi ga kmalu spravilo v grob.

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

TUDI BESEDA JE BILA OROŽJE

Pri založniškem zabodu Borec je izšla še ena spominška knjiga, knjiga spominov na osvobodilno vojno, na lastna doživljanja v njem, na dogodke in ljudi. Spominška knjiga, ki jo je pod naslovom TUDI BESEDA JE BILA OROŽJE napisal Franček Majcen. Knjiga s podnaslovom »Aktivistiški zapiski o vseh predelih Slovenije. Bil je na Dolenskem, na Primorskem, Notranjskem in na Štajerskem. Za leta 1941 je padele roke Italijanov, pa jim je ušel iz bolnišnice. Ko je šel kot aktivist na Štajersko je prišel v roke Nemcem, pa se je tudi tam izmuznil. Nešteto krat je odhajal iz zmerne Ljubljane na teren pa se iz partizanov spet vračal na ilegalno delo v mesto. Hodil in organiziral je osvobodilni boj po Slovenskih goricah, na Pohorju, v Ljubljani, iskal je zvez na Dunaju, po Celovcu, se sprejel po Mariboru, skratka za svobodo se je boril po vseh slovenskih in konec vojne dočkal v Prekmurju. Majcenova življenjska pot v času štiriletnega osvobodilnega boja je bila torej izredno pestra, raznolika, polna nevarnih doživetij, neverjetnih dogodkov, spopadov pa tudi srečanj z najrazličnejšimi ljudmi. Avtorja doživlja za torej nudila dragoceno snov za knjigo, ki jo imamo pred sabo. V nasprotju z mnogimi drugimi avtorji, ki so napisali knjige spominov na osvobodilni boj, je Majcen svojo pripoved napisal izredno poglobljeno, strnjeno in zaokroženo na obnem izredno zanimivo. Pomembno je, da je opisal predvsem svoje osebno doživljanje, kar jih je doletelo storilo bolj moč, manj pa je opisal vojne dogodke in oborožene spopade. V svojih spominih pa je prikazal tudi svojo pot notranjega zorenja in nazorske presvetitve, poudarjajoč, da je to ena sama med mnogimi svetovnimi nazorskimi revolucijami v malem, ki jih je sprožil osvobodilni boj. Ni pa seveda odveč poudariti, da predstavlja Majcenova knjiga dragoceno zgodovinsko vir, ker je v svojih spominih mnoge stvari, ki jih je odkril, mnoge osebnosti, vseščeno niti dobro vedel. Pri vsem tem pa je v svojem pisanju poseben odkrit, naponarjen, veseščeno ni postel in tak, da se ne boji povedati resnice. Zlasti za osvobodilni boj na Štajerskem so Majcenovi spomini kar najbolj dragoceni vir. Tako torej lahko rečemo, da je Majcenovo pričevanje kot odlično delo vredno vse priznanosti, predvsem pa branja.

LETALO ALITALIE DC 8 STRMOGLAVILO KAKIH 10 KM OD MILANSKEGA LETALIŠČA MALPENSA

12 mrtvih in 1 pogrešan potnik Od 82 preživelih nihče resno ranjen

Letalo, ki je vozilo na progi Rim-Milan-Montreal, je tik pred pristajanjem zajelo močno neurje

MILAN, 2. — Le malo je manjkalo, da ni danes kakih 10 km od milanskega letališča Malpensa prišlo do strahovite katastrofe. Potniško letalo »DC 8« inst. Alitalia, ki je vozilo na redni progi Rim-Milan-Montreal je namreč ob 18.25 treščilo v gozd med krajema Corogeno in Culrona v občini Vergiate (Varese). Po zadnjih, sicer še nepopolnih vesteh, so našli le 11 zgoznelih trupel, 5 potnikov pa še pogrešajo. Ob odletu iz Rima je bilo v letalu poleg 10 članov posadke 85 potnikov. Štirinotomnik je z zamudo odpotoval iz Rima in se je pripravil za spust, ko je začelo v območju hude nevihte. Vidljivost je bila skoraj enaka nič in neprilicavano je letalo treščilo v pobočje Monte Vigeano, kjer je dobesedno izrujo precejšen del gozda. Večina potnikov je še pravčasno skočila iz letala, ki se je kasneje vnelo.

Danes se ni moglo navesti vzroka nesreče. Glavni pilot, Fabio Saffieri, ki se je rešil, je izjavil, da je letalo vrgele proti zemlji silovit vetrovni pritisk. Letalski generali Greco, ki predseduje preiskovalni komisiji, je odredil zaplenbo registratorja poleta, ki zabeleži vse kar se dogaja v letalu. Po njegovemu mnenju ni izključeno, da se je pokvaril visinomer letala, ki se je pripravljalo za pristajanje. Zaradi slabe vidljivosti so šele v zadnjem trenutku, to pravijo predvsem preživeli potniki, opazili, da letajo nizko nad drevesi in končno tudi ugotovilo hriba, kamor je strmoglavilo letalo. Ves zadnji del trupa je bil le malo poškodovan, zaradi česar domnevali, da so bili prav na tem kraju preživeli in manj poškodovani potniki. Pravilo, da zdravstveno stanje potnikov, ki so v bolnišnicah v Busto Arsiziu, Gallarate, Sommi Lombardi in Vareseju ni nevarno. 25 potnikov, ki niso bili potrebni zdravniške nege, so odpeljali na letališče Malpensa.

Vodstvo družbe Alitalia je sproti objavljalo imena potnikov, ki so morali v bolnišnice. Imena mrtvih pa niso znana, ker jih je zaradi hudih poškodb ali zgoznelosti trupel težko spoznati. Vareska kvetura je javila, da so našli 11 mrtvih, od preživelih pa so zasledili 79 oseb. Na kraju nesreče poteka delo ob luči reflektorjev. Skupine kabinjerjev, policijskih agentov in prostovoljcev iščejo po gozdu, kjer je okoli letala še vedno telo, morebitne preživele potnike, ki niso našli poti do reševalcev ali so v nezavesti ali pa pod visokim šokom.

Alitalia je ponudil objavila dokončno število žrtve nesreče: umrlo je 11 oseb, 82 potnikov se je rešilo, 2 pa še vedno pogrešajo. V letalu DC 8 »I-DIWE« je bilo 10 članov posadbe in 85 potnikov, od katerih je bilo 13 otrok in 25 žensk. Prvi je bil na kraju nesreče nekli 57-letni kmet, ki je bil od razbitega letala le kakih 300 m. Eden od reševalcev, ki so med prvimi prišli na kraj, je rekel, da je letalo treščilo v hrib Donda v višini 370 m, to je le 30 do 40 m pod vrhom. Letalo se ni tako vnelo. To je dovolilo potnikom, tudi ranjenim, da so se rešili in se umaknili v gozd. Tudi glavni pilot je potnikom naročil naj hitro odnepejo varnostni pas in naj zbeže. »Tu bo vse zletelo v zrak« je še zaklical poveljniški letala. Na srečo so plamenji zajeli letalo šele ko je bila večina potnikov na varnem.

Mimo zenske konvencije

Zenska konvencija iz l. 1925 prepoveduje uporabo strupenih plinov, vendar le-te kar naprej izpolnjujejo. ZDA porabijo na dan približno milijon dolarjev za raziskave te vrste. Britansko središče za kemijsko in bakteriološko orožje je v Port Downu, kakih 140 km od Londona. Posebne poltičke enote patrolirajo okrog njega in ne dovolijo nikomur, da bi se mu približal. Na prostoru kakih 7.000 jutov so zgradili več sto stavb-laboratorijev in proizvodnih oddelkov, skladišč in stanovanj za čete in policijo. Znanstveniki in inženirji britanskega središča so izjavili, da imajo za seboj — petdesetletno prakso Britanija, ZDA, Avstralija in Kanada so si na podlagi posebnega medsebojnega sporazuma porazdelile delo in si neprestano izmenjujejo znanstvenike in informacije.

Ta program je seveda razburil javnost in opozoril na glas znanstvenikov in javnih delavcev proti biološkimi in kemičnim sredstvom množičnega uničevanja ljudi. V Londonu so pod pokroviteljstvom knjižnice miru sklicali februarja posebno konferenco, na kateri je 12 znanstvenikov iz različnih dežel govorilo o kemični in bakteriološki vojni. 29. maja je več ugodnih britanskih znanstvenikov poslalo pismo premijeru Wilsonu in zahtevalo, naj središče v Port Downu ne štejejo več za skrivnost in naj ga podreje ministrstvu za zdravstvo. Med omenjenimi znanstveniki so bili tudi profesor Wilkins Powell in dr. Sanger. Laburist Hughes je po televizijski oddaji v spodnjem domu zahteval, naj vlada omogo-

Na kraj so prišle reševalne ekipe, gasilci in policijske sile ter reševalni avtomobil Rdečega križa, ki so preživele potnike peljali v razne bolnišnice. Med potniki, ki so se rešili, je tudi upravnik SNAM Progetti Inz. Franco Salimbeni in pa žena lastnica tovarne helikopterjev, 50-letna grofica Clara Augusta, ki je ranjena na roki in bosa prehodila pod nevihto precej kilometrov. Kraj kamor je treščilo letalo je težko prehodno, ker v bližini ni cest. Zaradi tega je bilo reševanje in tudi gašenje zelo naporno.

Reševalne ekipe si le s težavo utirajo pot med ruševinami. Vse kaže, da se je rešilo le 100 prebivalcev šestnadstropne stavbe, ki so jo dograđili šele lani. Ker so ugotovili, da ni bila zgrajena na železobetonski podlagi, so graditelja aretirali. Ostale stavbe so dobro vzdržale silovit sunek 7 Richterjeve stopnje. Zrušila se je tudi neka univerzitetna stavba, vendar tu ni bilo žrtve. Središče potresa je bilo kakih 300 km severovzhodno od Manile v goratem področju. Čeprav nimajo nobenih vesti, domnevajo, da na tem področju ni bilo ne žrtve ne hude škode. Požar, ki je nastal po potresu, je uničil del stanovanjskih hiš v pristaniškem predelu mesta.

CIUDAD MEXICO, 2. — Hud potres, ki je zajel področje okoli glavnega mesta Mehike, je zahteval nekaj smrtnih žrtvi. Baje so ugotovili 7 mrtvih in 63 ranjenih, medtem ko je silovit sunek porušil ali močno poškodoval kakih 8 stavb. Popolnoma je bil del mesta brez električnega toka in tudi telefonske zveze med številnimi mesti so bile prekinjene.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Konvencija med Italijo in Jugoslavijo o socialnem zavarovanju

Mnogo naših čitateljev je izrazilo željo, da bi v tej naši rubriki posvetili nekaj prostorov konvenciji o socialnem zavarovanju, ki je bila podpisana med Italijo in Jugoslavijo leta 1960. Problem bo gotovo zanimal precej naših čitateljev, saj je mnogo takih, ki so zaradi burnih razmer, ki so vladale na tem področju bili prisiljeni oditi v Jugoslavijo in tam začeti ali nadaljevati z delovnim razmerjem. Seveda se bomo za sedaj pri obravnavi gorje konvencije omejili le na tisto poglavje, ki zadeva pokojnino za invalidnost, starostno dobo in preživetje. Poglejmo torej, katero so splošna načela, ki jih prav glede pokojnin obravnava konvencija, da bomo nato s praktičnimi primeri prišli do boljše obrazložitve.

lovo dobo izršli samo v eni državi — v našem primeru samo v Italiji. V primeru, da ima zavarovaneec na podlagi zakonskih določb pravico do pokojnine, toda mu visi na socialnih dajatih ne daje pravico do minimalne pokojnine, mu socialni zavod države, pri kateri zaprosi za pokojnino, doda še preostali znesek, da lahko tako uživa minimalno pokojnino, ki je v določeni državi veljavna. Vsak zavarovaneec, ko doseže pravico do pokojnine, se lahko odreče ugodnosti, da se mu sešteje doba socialnega zavarovanja, ki jo je dosegel v obeh državah, ter lahko dobiva dve ločeni pokojnini, če seveda izpolnjuje predpisane zakonske določbe in ugotovi, da se mu to izplača.

Tudi, ko zavarovaneec uživa dve ločeni pokojnini — od vsake države eno — ima vedno pravico, da se odloči na možnost, da se mu sešteje doba socialnega zavarovanja v obeh državah in se mu zaračuna pokojnina, kot da bi delal v eni sami državi v sledenih treh primerih: a) če menja bivališče iz ene države v drugo; b) če v eni ali drugi državi dobi pravico do pokojnine zavarovane; c) če v eni ali drugi državi menja pokojninski sistem. Ker so prav v Italiji pred nekaj meseci sprejeli pokojninski sistem, bi bilo dobro, da bi vsi tisti, ki prejemajo dve pokojnini, proučili, če se jim ne plačilo na podlagi določb novega pokojninskega sistema optirati na eno samo pokojnino. S tem smo danes zaključili ter bomo nadaljevali prihodnjic z obrazložitvijo še raznih določb, ki jih predvideva konvencija; zelo radi pa bomo tudi odgovorili na razna vprašanja, ki nam jih bodo s tem v zvezi naši čitatelji postavili.

Če zavarovaneec izpolnjuje vse zakonske pogoje, mu socialni zavod odobri in zaračuna višino pokojnine, kot da bi celotno de-

Hitler napravil samomor s cianidom

NEW YORK, 2. — Hitler in Eva Braun sta naredila samomor z do-

HUD POTRES V GLAVNEM MESTU FILIPINOV MANILA

Več porušenih hiš in ogromno mrtvih Največ žrtve je pod ruševinami velikanske stavbe, kjer je bivalo 600 Kitajcev

MANILA, 2. — V glavnem mestu Filipinov so danes zabeležili hud potres. Več hiš je porušenih in potres, ki je izbruhnil v poznih urah, je zrušila ogromna stavba, kjer je prebivalo kakih 600 Kitajcev. Domnevajo, da je najmanj 200 oseb pod ruševinami. V Manili se je zrušilo najmanj pet velikih stavb in del mestnih zaporov, vendar so priporniki ostali nepoškodovani. Prvi sunek so zabeležili ob 4.21, ki je večji del treh milijonov prebivalcev spalo. Ljudje so kot zmedeni stekli na ulice in 20 minut kasneje je nov sunek povzročil novo škodo. Policija je javila, da so do sedaj potegnili izpod ruševin velike stavbe v kitajskem predelu mesta 82 žrtve. Boje se, da je pod ogromnim kupom gradbenega materiala še najmanj 300 oseb. Tudi ranjencev so našli na stotine in bolnišnice so polne ljudi, ki so potrebni nujne pomoči. Reševalne ekipe si le s težavo utirajo pot med ruševinami. Vse kaže, da se je rešilo le 100 prebivalcev šestnadstropne stavbe, ki so jo dograđili šele lani. Ker so ugotovili, da ni bila zgrajena na železobetonski podlagi, so graditelja aretirali. Ostale stavbe so dobro vzdržale silovit sunek 7 Richterjeve stopnje. Zrušila se je tudi neka univerzitetna stavba, vendar tu ni bilo žrtve. Središče potresa je bilo kakih 300 km severovzhodno od Manile v goratem področju. Čeprav nimajo nobenih vesti, domnevajo, da na tem področju ni bilo ne žrtve ne hude škode. Požar, ki je nastal po potresu, je uničil del stanovanjskih hiš v pristaniškem predelu mesta.

Trije otroci umrli v plamenih

Smrt ene od spremljevalk 19 fantkov in deklic v bolnišnici zaradi opeklin

BENEVENTO, 2. — Avtobus s 70 deklicami in fantki, ki so bili namenjeni v morskot kolonijo v Sipontu, se je po kakih 14 km med vožnjo neprilicavano vnel. Plameni so bliskovito zajeli vse sedeže, sofer je nemudoma ustavil gorčevo vozilo in priskočil, kolikor je pač zaradi gostega dima mogel, na pomoč mladim potnicam. Večina teh se je rešilo, tri deklice in njihova spremljevalka, ki bi jih nadzorovala v koloniji, pa so umrle. Kvestura iz Beneventa je kasneje javila, da je bilo 23 otrok več ali manj opečenih. Edino neki osemletni deček je v smrtni nevarnosti, medtem ko stanje ostalih otrok ni resno. Nekaterim so samo

nudili prvo pomoč in jih odslovili. Iz civilne bolnišnice so javili, da je v zdravniški osekbi 19 otrok, 19 deklic pa so po zdravniški negi odvožnjo neprilicavano vnel. Plameni so bliskovito zajeli vse sedeže, sofer je nemudoma ustavil gorčevo vozilo in priskočil, kolikor je pač zaradi gostega dima mogel, na pomoč mladim potnicam. Večina teh se je rešilo, tri deklice in njihova spremljevalka, ki bi jih nadzorovala v koloniji, pa so umrle. Kvestura iz Beneventa je kasneje javila, da je bilo 23 otrok več ali manj opečenih. Edino neki osemletni deček je v smrtni nevarnosti, medtem ko stanje ostalih otrok ni resno. Nekaterim so samo

Tak model predvidevajo za letošnjo jesen (Ente Italiano della moda)

Informacije turistične zveze Slovenije

PRIMORSKA IN GORIŠKA V Piranu in Portorožu je prostor v zasebnih sobah in v počitniških domovih. V hotelih je sicer še nekaj prostora, vendar pripravljajo rezervacije. V Bovu je zaseden Ajo hotel, medtem ko v zasebnih sobah še dovolj prostora. Nekaj prostih postelj je tudi v hotelih Kanin in Golobar. V Trenti je še nekaj prostora. Hotel Poldanovec na Lokvah je zaseden. V hotelu Planika v Ajdovščini je še prostor. Prirreditve: Na vrta kavarni Jadran v Portorožu bo v petek 2. avgusta nastopil ženski beat ansambel »Sanjalice«. V sredo 7. avgusta bodo imeli v Portorožu folkorni nastop V Bovu bo 3. avgusta nastopila folkorna skupina Tanec iz Skopja. GORENJSKA V Bohinju je zaseden Mladinski dom, medtem ko drugi hoteli niso poslali poročil. Dovolj prostora je v zasebnih turističnih sobah v Stari Fužini, Bohinjski Bistrici, Poljah in Begunji vasi. Zličnica na Vogel redno objavlja. Cesta med Bledom in Bohinjem je odprta. Temperatura vode v Bohinjskem jezeru je 18 stop. C. Na Bledu je še dovolj prostora v zasebnih sobah, gostilnari in počitniških domovih; za hostele pripravljajo rezervacije. Zličnica na Strážu obratuje vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure. Temperatura vode v Bledskem jezeru je 21 stop. C. Na Jesenicah je prostor v obeh hotelih; prostor je tudi pri zasebnikih v okolici Jesenic. V Begunji vasi na Dobriču je v okolici dovolj prostora v zasebnih turističnih sobah in v zasebnih gostilnah. V Trzinu, Podlubljuju in na Ljubelju je povsod še prostor. Prostor je v planinskih domovih na Zelenici, Kosuti, Pod Storžcem, na Krški gori in na Dobriču; zličnica na Zelenici ne obratuje. V Kranjski sta zasedeni obo hotela. V zasebnih turističnih sobah je še prostor. Prostor je v hotelu na Šmarjeti v Logu, v Domu na Kravcu, pri zasebnikih v Naklem in v domu Ra-

de Končar v Bašju. V Predvorju in na Jezerskem je še prostor. Prostor je tudi v šeski koči. V Skofji Loki je prostor pri zasebnikih in v hotelu Krona. Prostor je v Loski koči na Starem vrhu in v planinskem domu na Ljubniku. V Poljanah in Selški dolini je povsod še dovolj prostora. Prostor je tudi v Liotrostrojskem domu na Sorški planini. Prirreditve: V Mladinskem domu v Bohinju nastopi vsak četrtek zvečer domača folklorna skupina. Poldanovec nastop imajo vsak ponedeljek v Kozini na Bledu. Na Bledu bo danes nastopil dunajski pianist Hans Nast, ki bo izvajal Chopinova dela. Program jugoslovanskih narodnih pesmi in pisov v izvedbi folklornega ansambla Tanec iz Skopja bodo imeli v Festivalni dvorani na Bledu 6. avgusta. Slovenščina čebelarji bodo prirreditli 4. avgusta na Breznej pod Stotom I. tabornikov slovenskega čebelarstva v občini občinskega praznika in po 100-letnici slovenskega gledališča bodo Trški amaterji uprizorili 3. in 4. avgusta na Jozefovem griču Jurjevega »Desetega brata«; prirreditve bo na prostem. V Kranju bo danes na stadionu atletsko prvenstvo Slovenije. LUBLJANA Z OKOLICO Vsi hoteli v Ljubljani imajo še nekaj prostora. Samo hotel Lev bo zaseden 3. 5. in 7. avgusta. Nekoliko prostora je tudi v Zveznem centru za gradbene inštruktorje. V Gradnem školskem centru, v Dolski visoki šoli za politične vede v študentskem naselju in v zasebnih turističnih sobah. V motelu v Mednem in v gostilni Cirman je še nekaj prostora. Prostor je tudi v Kamniku, Kamniški Bistrici, na Veliki planini, v Domžalah in Grosupljem. Na Vrhniki je prostor v hotelu Mantova in v zasebnih turističnih sobah. Turistična kočja v Starem malnu in planinska kočja na Planini nad Vrhniko sta odprti ob sobotah in nedeljah. Dovolj prostora je v Logatcu, Rovtni in na Goro-

pekah. V Litiji in okolici je še nekaj prostora. Prostor je tudi v turističnem domu na Polzovem. Cercniki in okolici je povsod dovolj prostora. Prostor je tudi v Rakovcu, Skočjanu. Prirreditve: V Ljubljani je odprta več razstav med njimi stalna obznanstvena razstava slovenskega umetnostnega Narodni galeriji, razstava laboratorijev predmetov slovenske kmetijske kulture v Etnografskem muzeju, razstava kulture Ermskih planincev Belem Nilu v XIX. stoletju, ki je na gradu Gorjancih. Krležina ma pri Ložu je odprta vsako nedeljo od 9. do 16. ure. DOLENJSKA V Novem mestu je prostor v obeh hotelih. Prostor je v Krškem, v Litliki, Cmozinju, Trebnjem, na Občini in na gradu Mokrice. V Dolenskih in Šmarjetških Toplicah je prostor. Nekaj prostora je tudi v Cateških Toplicah. Za planinske domove na Lisci, Bohorju, v Mirni gori, Gosposidli in Miklavžu, katerim bodo proslavili 75-letnico slovenskega planinskega društva Kot pri Semču v Beli krajini priredi v nedeljo 4. avgusta Gorencih vrtno veselico, ki bo praznovala 600 let staro lipo belokranjsko. STAJSERSKA V vseh turističnih krajih na stajserskem je dovolj prostora. Prostor je tudi v Celju in Mariboru. Mariborskem Pohorju pa so odprti vsi domovi, razen Kagarjev doma, Glazute in Ruske kočje. Prirreditve: V nedeljo 4. avgusta bodo imeli v Rogški Slatini pri restavraciji Belevce. V postel deljke 5. avgusta bo v zdravniški dvorani koncert umetnih in rodnih pesmi v izvedbi slovenskega oktetka. V Logarski dolini bodo imeli 3. in 4. avgusta planinski plekarjem, katerim bodo proslavili 75-letnico slovenskega planinskega društva svajskega področja. Turistično društvo v Braslovcah priredi 4. avgusta tridnevni »Dan na [lar]je«. V Ljubnem ob Savinji 4. avgusta »Ljuboski bal«.

Smrt časnika in pisatelja De Fea

MILAN, 2. — Danes je v klini »Mater Delsi« umrl časninar in pisatelj Sandro De Feo, ki se je rodil 1905. Leto. De Feo so v postel deljke operirali, vendar se je njegovo stanje poslabšalo tako, da mu zdravniška veda ni mogla pomagati.

ALI GRE ZA VELIKANA NA LONČENIH NOGAH?

Federacija devetih šejkatov v Perzijskem zalivu

Interesi ZDA in V. Britanije v tem predelu arabskega sveta so tako očitni kot nevarni - Notranja nesoglasja federacije, ki določajo, da je ta teoretično ustanovljena, praktično pa še vedno nepreizkušena

Sporočilo, ki ga je v začetku letošnjega leta objavila britanska vlada glede načrta, da se bo leta 1971 umaknila iz svojih protektoratov v Perzijskem zalivu, ni vzbudilo samo arabskega sveta, ampak tudi velike sile. Gre za velike interese, katerih finančni obseg je izražen v milijardah, pa je vztrajnost še več kot razumljiva.

Združene države Amerike so bile prve, ki so na to reagirale s predlogom, da bi Iran, Pakistan in Turčija, skupaj s Saudovo Arabijo in Kuvajtom, izpolnile splošno praznino, ki bo nastala z umikom Velike Britanije. Arabski svet je ostro odgovoril na to ameriško potezo ter se opredelil proti sleherni politiki izpolnjevanja praznina.

Velika Britanija pa je delovala z večjo premišljenostjo in manj hrupno. Res je sicer, da se je pod vplivom oziroma pritiskom nepopadno zainteresiranih obojstranih, da opozarja neodvisnost devetih šejkatov, toda s tem se še vedno ni odelila svojemu vplivu v tem predelu, kjer gospodari že nad 150 let. Oblike prisotnosti nekoga neke, kjer mu sicer ni mesto, kjer pa je toliko interesov, ki se jim je težko odpovedati, so se svoje dni razširale le v naslavinu javljajočih pravice z oboroženo silo. Dana pa se v bistvu iste možnosti in nameni kažejo v najrazličnejših podobah, običajno v podobi volka, običajnega v ovojno kozo.

Izhodiščne osnove ameriške, britanske in arabske diplomacije utemeljuje v tem primeru biti različne, toda v resnici vsi težijo k istemu cilju: ohraniti oziroma razširiti svoj vpliv na tem področju, ki je izredno bogato na petroleje. Čeprav se je izkoriščanje nafte v tem predelu začelo kasneje kot v Iranu, Iraku, Saudovi Arabiji in Kuvajtu, pa ta po bogastvu nafnih polj prav nič ne zaostaja za njimi. Bahrein, Katar, Abu Dabi in drugi kraji, ki štejejo skupaj kakih 320 tisoč prebivalcev, proizvajajo danes okrog 40 milijonov ton nafte letno. Po mnogih ocenah lahko omenjenih devet šejkatov v razmeroma kratkem času dohiti in prehitijo petrolejska velika, kot sta Saudova Arabija in Kuvajt. Prizadevanja Združenih držav in Velike Britanije imajo, zato, poleg strateško-političnega tudi izredno velik gospodarski pomen. Šal so pojmi političnega, strateškega, gospodarskega med seboj bistveno povezani odvisni sam, ki bi se imel uveljaviti, marveč je poudarjena samo njegova prednost v odnosu do ostalih.

Arabski svet se je zopet bo svoje oblasti tega vprašanja. Saudova Arabija kot največja dežela tega predela skuša, na primer, spraviti omenjenih devet šejkatov pod svoje pokroviteljstvo. V resnici skuša izolirati od ostalega arabskega sveta, si zagotoviti politično nadobitost in v tem plasmu svojo kaptila. Kuvajt, ki nima

podobnih težnj, skuša ostale male šejkate vezati nase in tako okrepiti svoje politične pozicije. Po drugi strani pa je Kuvajt majhna dežela in, kar zadeva njene proizvodne možnosti glede nafte, njene rezerve cenijo tako, da bodo zadostovale le še za kakih 25 let.

Devet šejkatov se je torej sporazumelo, da ustanove federacijo, v kateri bodo njeni člani vključeni z različnimi interesi. Bogati šejkati, kot na primer Bahrein, Abu Dabi in Dubai, si skušajo v njej zagotoviti vodilno vlogo. Takšne težnje in nameni, pa zagotovo niso najboljšo zagotovilo za njeno trdnost oziroma učinkovitost glede najustreznejše izpolnitve tako posameznih kot splošnega interesa. V takem in podobnih primerih je že v naprej ustvarjeno

kak bodočih sporov, spletk in spodpadov, ki ne morejo nikomur do zainteresiranih koristiti.

Ustanovitev federacije tudi ni potekala gladko, že v samem začetku so prišli do izraza tradicionalna nasprotstva med posameznimi vladarji, individualizem, razdelitev na klane, sistem familiarne in plemenske vladavine. Vse to predstavlja velikanske ovire za razvoj federacije. In prav mnogi opazovalci oziroma poznavalci razmer v tem predelu arabskega sveta z dokajšnjo negotovostjo gledajo na samo prihodnost federacije. Pri tem opozarjamo tudi na resen pritisk ter tuja vmešavanja, ki že od samega začetka ogrožata temelje te teoretično še ustanovljene, toda praktično še nepreizkušene federacije.

Poletna skladnost med naravnim elementom morja in človeškega telesa. Ni večjega užitka kot pogled na takšen skok v vodo drznega mladega fanta.

VZPON IN POLOM ITALIJANSKEGA FAŠIZMA

Fašistična država-poslabšana kopija grobega pruskega absolutizma

Predlog komunistov za razširjeno protifašistično akcijo ni našel odmeva v ušesih liberalnih in katoliških antifasistov - Mussolini prevzame v parlamentu odgovornost za Matteottijev umor - Mussolinijeva definicija fašistične države, ki je pravzaprav bila definicija filozofa Gentileja

IX.

Antifašistični poslanci so iz protesta zapustili parlament in se začeli na Aventinu zbirati kot na nekakšnem antiparlamentu. Razen komunistov je tudi ta opozicijska pritiskala na kralja, da bi Mussolinija odstavil kot vladnega prednika, ali kaj, ko je v parlamentu ostala njegova dvotretjinska večina, ki je med ljudstvom gotovo nikoli ni bila, vendar pa jo je kralj upošteval. Komunisti so »aventinščine« predlagali, da bi protifašistične akcije razširili na ljudske množice. Na to pa se antifasisti liberalne smeri in tudi mnogi katoliški antifasisti niso upali pristi, ker so se bali, da bi ne zmagala ulica, pač pa tovarne, to se pravi proletariata.

Mussolini je poleti oziroma jeseni l. 1924 sam pomislil na to, da bi odstopil. Bil je december, ko so časopisi objavljali neizpodbitne dokaze, da je umor Matteottija organiziral fašizem. Tedaj se je pojavila fašistična desnica, skvadrski, ki je pritisnila na duceja.

Pred leti je v italijanskem tedniku »Oggi« objavljali svoje spomine fašist Montagna. Omenjan ga, ker je v Sloveniji vodil vojaško skupino »Montagna«, ki je bila pod njegovim poveljstvom močno tepena v Jelenovem žlebu l. 1943. Montagna je v »Oggi« izpovedal med drugim, da je bil tudi on v skupini črnih srajc, ki je tisti čas šla duceju voščiti novo leto. Bila je obročena in mu

je »prijazno« povečala, da je nastopil čas odločitve. In duce se je odločil.

Drugo obdobje fašizma na vladni ali diktaturi. 3. januarja leta 1925 je Mussolini v parlamentu javno prevzel nase odgovornost za vse, kar se je zgodilo, tudi za Matteottijev umor, dasiravno ga ni omenil. Aventinski opoziciji so odvzeli poslanske mandate. Bilo pa je naključje, da je rimski papež l. 1925 proglasil za »sveto leto«, česar se je bil fašizem vesel, ker mu je to zagotovilo množico romarjev z devizami.

S tem se začne obdobje diktature in graditve fašistične države, obvezne mladinske organizacije, državnih sindikatov itd. Cenzura se je zaostila, ukinjali so se časopisi. Nekateri, kot n.p.r. »Corriere della sera«, so fašisti odkupili zlepa, toda pod ceno, ali pa zgrda in brez plačila. Izginili so zadnji ostanki deželnih avtonomij, zlasti občinskih, ki so na področjih bivše monarhije bile širše od onih v Italiji. Izvoljenega župana je nadomestil od kralja na predlog duceja imenovan »podesta«, ki so mu stali ob strani samo svetovalci, ki jih je imenoval prefekt.

Na samem vrhu oblasti je vladni predsednik postal »capo del governo«, ki je svoje ministre po milih volji postavljal in odstavljaj. Kralj je duceja vedno obubogal, ki kot je že l. 1943 sam zapisal. Visoki fašistični svet je bil sicer

samo posvetovalni organ duceja, toda benedo je imel celo pri prestolonasledstvu.

Leto 1925 je prineslo dva nova atentata na Mussolinija. Na jesen so sledili izredni ukrepi. Politične stranke (ki so vsaj pravno še obstajale), zlasti levčarske, so bile razpuščene. Z izrednimi zakoni so bila ustanovljena posebna sodišča za varnost države in režima ter vpeljana je bila ponovno smrtna kazen. Politično nadzoroval fašističnega režima je došlo »zakonite« oblike. Osebnizacija je bila obvezna, osumljeni so na njej imeli prstne odtise. Pot antifasisti je bila zatirana: od opomina do konfincije

in internacije na posebno sodišče ter v zapor.

Prepoved strank je predstavljala celo komuniste Dasiravno so že od l. 1922 prednjačili v ilegali, a mnogi so bili že v emigraciji, se je fašizem vendarle posrečilo položiti roko tudi na člana CK KPI Gramscija, ki je obsojen na dolga leta zapora korčal svoje življenja v njem, potem ko je tu napisal premožne strani svojih temeljnih študij že hudo bolan. Italijo so zapustili tudi mnogi meščanski antifasisti, bivši minister Nitti, bivši zunanji minister Sforza, ki je vladal v Parizu dal na svoje mesto ostavko in se ni več vrnil v Italijo, ter

množi drugi. V Francijo se je zaletel profesor Salvemini. Tu so se nahajali tudi vodilni član CK KPI Palmiro Togliatti in številni vidni socialisti. Francija je postala druga domovina antifasistov. Ta razlog in pa politična tekma med Italijo in Francijo v srednji Evropi, zlasti še na Balkanu, so dali pečat vsej zunanji politiki Mussolinija, o čemer bo še beseda.

Mussolini je že v tem času dal definicijo fašistične države: »Nič zunaj države, nič nad državo, vse v državi.« Objavljati je bila v novi izdaji italijanske enciklopedije. Kmalu se je izvedelo, da je definicija te nove države, ki naj bi predstavljala višek modernega časa in fašizma, v resnici sad možganov filozofa Gentileja, novehegeljanca. S tem je povedano vse, saj vemo, da je bil Hegel tisti, ki je pruski državni, in to združeni Nemčiji, dal nalogo, da je ona najvišji subjekt vsake etike. Zato je fašizem poslabšana kopija pruskega absolutizma, da ne rečemo rimskega cesarizma, ki je vsaj onim, ki so bili »svete romani«, rimski državljani, dajal več pravic in svobode.

IVO JUVANČIČ (Nadaljevanje sledi)

Nudistični raj med Porečem in Rovinjem

V Jugoslaviji je tujcem na razpolago tudi nekaj nudističnih središč.

Eno so nedolgo tega odprli v Val Alta med Porečem in Rovinjem. Podjetnemu slovenskemu časnikaarju se je posrečilo, da je na licu mesta zbral o tem nekaj zanimivih podatkov in jih priobčil v svojem časopisu.

Pri vzhodu — pravi me je ustavljal čuvaj z belo kapo in značilno Generaturista ter mi povedal, da je vstop dovoljen samo članom nudističnega društva. Kako pa lahko postanem član, sem ga vprašal. Pa je čul, da je treba za to plačati 65 novih dinarjev.

To pa je draga stvar, mu je odvrnil časnikaar. Čuva: Ja, ampak izkaznica velja vse leto. Časnikaar: Kaj to pomeni, če ne nameravam biti vse leto goli. Nudistično naselje v Val Alta so izgradili v 110 dneh. Čene niso ravno skromne: dnevni penziona v sezoni znaša 25, izven sezone 21, za goste v avtokampu pa 16,25 marke.

Čudni so ti golaci, pravi direktor naselja, ki jih samo tako imenuje in nič drugače. Disciplinirani so in nasploh v vsakem pogledu na mestu. Njihovo vedenje je popolnoma normalno in ne vem, kaj je na tem, da hočejo biti kar naprej goli. Verjetno mora biti kaj takega, kar je povezano s kulturo.

Jugoslovanskim kopalcem je dovoljeno biti na nudistični plaži za 3,5 novega dinarja dnevno, mora pa tu obvezno biti v Adamovem kostumu.

Naši jugoslovanski prijatelji so nam vedno dobrodošli, pravi go-

spod Heinz Rothe od nudistične potovalne agencije OBONA iz Bad Nauheima, ki je za deset let najela naselje v Val Alta. Lahko nas obiščete, zagotavljamo, kadarkoli hočete, da se le držijo naših predpisov.

Omenjena organizacija si veliko obeta od Val Alte. Prihodnje leto bo organizirala za tujce goste stalne letanske proge Frankfurt - Pula, London - Pula in Zuerich - Pula. Predstavniki agencije sploh ne kažejo bojazni, da ne bi mogli izpolniti pogodbenih obveznosti.

Njihova gotovost temelji na licenci, po kateri samo OBONA lahko organizira potovanja nudistov. Samo v Nemčiji so v veljavenj v nudistični organizaciji 22.000 članov. Nad 70 odstotkov letih je oseb z nadpovprečnimi dohodki. Nad 2 milijona pa je v Nemčiji že ljudi, ki se kopajo goli.

Tukaj smo zelo zadovoljni, pravi gospod Tontche, ko govori o Val Altu. Samo hrana še ni takšna, kot bi želeli.

Jezero pod Jezerom

Sovjetski raziskovalci so pod Aralskim jezerom odkrili velik podzemeljski rezervoar sladke vode. Raziskovalec U.M. Ahmedzade je s tem v zvezi izjavil: »Odkritje novega jezera potrjuje naša 3,5 pa tu obvezno biti v Adamovem kostumu. Naši jugoslovanski prijatelji so nam vedno dobrodošli, pravi go-

Florinda Bolkan (na sliki), 26-letna brazilsko italijanka, je dekle, ki je kmalu razdrlo zakon med Liz Taylor in Burtonom. Zdi se, da se je bil 43-letni igralec kar precej zaljubljen vanjo. Potem se je Liz morala podvreči resnemu kirurškemu posegu, kar je menda njenega soproga tako pretreslo, da sta se spet pobotala in vse je spet kakor prej. Zakon je, v tem, kar je bilo trenutno rešen.

to nekoristno. Uprito se takšnemu razpoloženju. Preživeli boste miren in prijeten večer: STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ne ukvarjajte se s finančnimi spekulacijami, pač pa s solidnim trgovanjem. Skušajte se razvedriti v družbi drage osebe. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Svojo inteligenco boste uspeli resiti se nerese no vprašanje. V družini ne bo nobenih nesporazumov. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Neki posej, opravljen skupaj z drugimi, vam bo zagotovil velik dobiček. Vase osebe želje bojo kmalu izpolnjene. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Imeli boste priložnost pomagati nekemu mlajšemu kolegu. Pozabite na krivico, ki vam je bila storjena nehot.

HOROSKOP

Radio Trst A, Slovenija, Ital. televizija, Koper, Nacionalni program. Includes radio and TV schedules for August 3, 1968.

IVAN REGENT: SPOMINI

77.

Bil je zelo dober govornik, uspešen propagandist socialističnih idej ter agitator socialnodemokratskega gibanja. V slovenski socialnodemokratskih vrstah ni imel konkurenta. Med svojimi govori na shodih, na predavanjih pa tudi privatno je do svojih zadnjih let rad poziral. Sodbo o njegovem literarnem delu (ki ga ni malo) prepustim literarnim zgodovinarjem in književnikom. Delavci so radi čitali njegove brošure in članke, pesmi in povesti ter radi peli njegove, večinoma za potrebe domačega delavskega gibanja napisane in prevedene ter podomačene nemške in francoške delavske pesmi, za socialiste prirejane marsejezo itd. Shod z napovedjo, da bo govoril Etbin Kristan, je bil vedno dobro obiskan. Isto velja za njegova predavanja.

Etbin Kristan je bil prvi in dolga leta edini izobraženeo v Jugoslovanski socialnodemokratski stranki v Avstriji; tedanji slovenski in hrvaški socialni demokratje so ga zelo spoštovali in sprejemali malone vse njegove politične zamisli kot pravilne, zlasti pa so ga radi imeli delavci v Trstu. Mislim, da smo mu v pogovoru slovenskega socialnodemokratskega gibanja, ki je zgodovino slovenskega socialnodemokratskega gibanja, ki je zgodovino slovenskega proletariata, da je prišel do človeka vrednega življenja in do razredne zavesti, kar ne smemo podcenjevati, pa tudi v zgodovini slovenske literature do danes odmerili preskromen prostor. Mislim tudi, da ga naši zgodovinarji ne cenijo toliko, kolikor on sam in njegovo delo zaslužita. Če nas že ne zanima Etbin Kristan kot politična osebnost — kar bi že samo po sebi pomnilo, da nas ne zanima popolna zgodovina slovenskega naroda ali vsaj zgodovina slovenskega delavskega gibanja — bi nas morala zanimati vsaj njegova prvovrstna dejavnost kot voditelja določenega političnega gibanja, ki je že davno imelo pred seboj veliko prihodnost.

Do sedaj je o njem le Dušan Kermavner napisal deset strani sicer zelo dobrih nekroloških beležk, vendar je to premalo za dejavnost in za zgodovino človeka, ki je več kot vsak drug tedanji slovenski politik skušal naravnati nadaljnji razvoj slovenskega naroda v smer, ki so jo našli narodi Jugoslavije ob začetku druge svetovne vojne.

V tem mojem zapisu so le drobni spomini na Etbina Kristana in nekatere misli o njem so brez vsakih pretenzij. Ne glede na odnos posameznikov do Kristanovih političnih nazorov, je treba priznati, da je Kristan s svojimi članki v listih in revijah, s svojimi brošurami, s svojimi lepimi govori na predavanjih in shodih zelo uspešno širil socialistični nauk ter si prizadeval, da bi vzgojil delavstvo v duhu mednarodne socialistične solidarnosti, v duhu aktivne solidarnosti med delovnimi ljudmi vsega sveta, brez česar ne moreta biti zavarovana mir in nadaljnji napredek človeštva.

Poleg vsega tega si je Etbin Kristan prizadeval, da bi pridobil za socialistično stvar tudi izobražence. V ta namen je napravil nekoliko poskusov tako, da je priredil v svojem stanovanju v Ljubljani nekoliko družabnih večerov, na katerih je po literarnih razgovorih in po čitanju novih literarnih prispevkov, ki so jih posamezniki prinesli s seboj, razpeljal pogovor na temo o socializmu. Njegova prizadevanja, da bi pridobil kakega vidnega izobražence za socialistično stvar, pa niso rodila nikakega uspeha. Nekeč se mi je v Trstu pritožil, da ostajajo njegova prizadevanja za pridobitev intelektualcev socialistični stranki brezplodna. Pridobil je le nekoliko simpatizerjev, v socialnodemokratsko stranko pa da je stopil poleg že stare četverke socialistov in starega znanca Ivana Cankarja, samo Anton Verovšek, član ljubljanske Drame. Če bi bilo res, kar so trdili in kar se včasih še danes sliši namreč, da so se intelektualci držali proč od socialnodemokratske stranke, ker da jim delavci niso zaupali, da so jih delavci grdo gledali, tedaj si Etbin Kristan prav gotovo ne bi prizadeval pridobiti jih za socialistično stranko, ali vsaj za to, da bi razumeli ves globoki in zgodovinski pomen delavskega socialističnega gibanja. Zato je stara pavšalna trditev, da so delavci intelektualce neprijazno gledali, samo »izmalničena«, preobrnjena resnica ter je bila in ostane za slovenske delavce žaljiva.

Navzile vsemu pa je bilo vendarle nekaj razlogov za nezuparjenje delavcev do intelektualcev in za to, da intelektualci niso vstopali v socialnodemokratske vrste ne v Trstu ne v drugih krajih Slovenije. Za to pa niso bili krivi delavci. Ker se je o tem že veliko govorilo in pisalo, bom skušal zavedo nekoliko pojasniti.

Razlogi za to, da se intelektualci niso vključevali v stranko, so bili subjektivnega in objektivnega značaja.

Subjektivni razlogi so bili po mojem med drugim naslednji: do konca prve svetovne vojne in malo časa po njej je stopila v delavsko socialnodemokratsko gibanje le maloštevilna elita slovenskih izobražencev. Ogromna večina ostalih izobražencev pa je bila nasprotna delavcem in njihovemu gibanju, kar se je posebej jasno pokazalo za časa stavk in drugih delavskih gibanj. Niso bili redki primeri, da so izobraženci in nižji in višji uradniki nadomeščali delavce v podjetjih, kjer so stavalji, bili so torej stavkockazi in so stavalci ter vsem delavskim gibanjem nasprotovali in škodovali. Vse slovenske politične stranke, razen socialnodemokratske, so vodili izobraženci in vse te stranke (klerikalna, liberalna, narodna, radikalna itd.) so nastopale proti delavstvu, ki se je borilo za boljše košček kruha ali celo le za globlji krožnik koruznih žganecv ali polente. Skoraj vse slovenske časopise, ki ni bilo socialnodemokratsko in katerega so urejali izobraženci, je večinoma nastopalo proti delavski stranki in delavskim gibanjem, proti zahtevam delavstva, mnogokrat celo v primerih, ko so slovenski delavci stvalki proti nemškimi in italijanskim kapitalistom. Proti delavcem: so bili vsi sodniki, odvetniki, uradniki in ostali laični intelektualci, zraven pa še mnogostevilna cerkvena inteligenca (duhovščina) z vso cerkveno organizacijo. Če vse to upoštevamo, pridemo do zaključka, da so imeli delavci proti vsem tedanjim višjim, srednjim in psevdointelektualni svet, ki se je pajašal z bogatimi, zato nam postane razumljivo, da je bilo zelo mnogo razlogov, ki so ustvarjali med delavci sovražno ozračje do intelektualcev in uradnikov. Čemu naj bi bili delavci radi imeli in spoštovali ljudi, ki so bili odkriti ali prikriti kapitalistični valpti? Med tem pa so delavci visoko spoštovali in zelo radi imeli vse intelektualce, ki so prihajali v njihove vrste ali ki so razumeli in podpirali njihov boj, ki je bil konec koncev boj za njihov obstanek. To bi lahko potrdili tisti intelektualci, ki so neposredno pred prvo svetovno vojno redno prihajali v Delavski dom — učiteljske, učitelji (predvsem: Jože Pahor, Alojz Hreščak, Ferdo Kleinmayr, Furlan itd.), uradniki, dijaki itd. Prav zgovoren dokaz proti trditvi, da delavci sovražijo intelektualce, pa je bil bogat obisk delavcev in njihovih žena na predavanjih Ljudskega odra, kjer so predavali samo intelektualci in so bila vedno zelo zahtevna.

Razlogi, zaradi katerih se slovenski intelektualci na Primorskem — torej tudi v Trstu — pred prvo svetovno vojno niso priruževali v večjem številu socialnodemokratskemu gibanju, pa so bili tudi objektivnega značaja. Slovensko narodno gibanje v Trstu in na Primorskem je bilo demokratsko, napredno in v ofenzivi ne glede na to, da so bili njega voditelji nedemokratski in celo nazadnjaški. Nudilo je, tudi zato, ker je bilo relativno mlado, dovolj prostora vsem slovenskim slojem. Gibanje je bilo edino, ki je lahko zagotavljalo eksistenco vsaj določenemu številu intelektualcev. V njem je bilo prostora za vse, Slovensko narodno gibanje se je zadovoljevalo s tem, da je zahtevalo od svojih pristavev samo narodno zavest.

Pri vsej objektivni demokratičnosti slovenskega narodnega gibanja pa je bil vstop intelektualca v socialno demokracijo zelo tvegan korak. Pomenil je naprtiti si gospodarski in družabni bojkot, ki so ga takemu nepridipravu napovedali in proti njemu izvajali tisti, od katerih je bila odvisna usoda slovenskih izobražencev v Trstu, na vsem Primorskem in v Istri. Mislim, da je bilo podobno tudi drugod. Ta korak se mogli tvegati samo najpogumnejši. In še pogum ni vedno zadoščal, kajti demokratizem slovenskega narodnega meščanstva se v gospodarskih in družabnih zadevah in nič razlikoval od italijanskega nacionalizma.

(Nadaljevanje sledi)

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 28,2, najnižja 20,8, ob 19. uri 27 stop., zračni tlak 1006,6 pada, vlaga 70 odst., nebo 5/10 pooblačeno, veter zahodnik, 4 km na uro, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 3. avgusta LIDIJA
Sonce vzhaja ob 5.51 in zahata ob 20.31 — Dolžina dneva 14.40 — Luna vzhaja ob 16.23 in zahata ob 24.49
Jutri, NEDELJA, 4. avgusta DOMINIK

DEMONSTRACIJA KOVINARJEV PO MESTNIH ULICAH

Delavci so stavkali od 8.30 do 11.30 Javno zborovanje na Trgu Garibaldi

Tajnik FIOM-CGIL Burlo je v govoru poudaril, da bodo delavci zasedli ladjedelnico Sv. Marka in druge tovarne, če si bo kdo upal sprejeti ukrepe v njihovo škodo

Povorka stavkajočih delavcev v Ulici Carducci

Včeraj od 8.30 do 11.30 je bila v našem mestu stavka delavcev kovinarske stroke, ki sta jo proglašili sindikalni organizaciji FIOM-CGIL in SLAM-CGIL v znak protesta proti krizi, v kateri se nahaja tržaško gospodarstvo in v podporo zahtev po novi gospodarski in proizvajalni politiki v Trstu.

Ob 8.30 so kovinarji zapustili delovna mesta in se v povorki podali na Trg Garibaldi, kjer je bil napovedan javni shod z govori sindikalnih predstavnikov. Po govorih je približno dva tisoč delavcev v največjem razpisu prehodilo mestne ulice. Mnogi so nosili napise, na katerih so bila gesla z zahtevami po zaposlitvi v mestu in proti zaprtju ladjedelnice Sv. Marka. Povorka se je najprej odpravila po Ulici Carducci do sedeža deželne uprave nato do Ulice XXX oktobra in Korzu Italija do palače Diana, sedeža tržaške Krščanske demokracije, končno pa se je po Ulici Carducci vrnila na Trg Garibaldi, kjer se je manifestacija zaključila. Shod je potekel v popolnem redu in največji razpis prehodil okoli 11.30, ko je bila stavka uradno prekinjena. Mnogi so nosili napise, na katerih so bila gesla z zahtevami po zaposlitvi v mestu in proti zaprtju ladjedelnice Sv. Marka. Povorka se je najprej odpravila po Ulici Carducci do sedeža deželne uprave nato do Ulice XXX oktobra in Korzu Italija do palače Diana, sedeža tržaške Krščanske demokracije, končno pa se je po Ulici Carducci vrnila na Trg Garibaldi, kjer se je manifestacija zaključila.

Na Trgu Garibaldi sta stavkajočim delavcem govorila predstavnika FIOM-CGIL Giuseppe Burlo in SLAM-CGIL Carlo Fabrici.

Burlo je opozoril oblasti, naj bi v tej dobi zmanjšane industrijske dejavnosti zaradi poletnih počitnic poskušale izzvati dejavnost, kar npr. začete gradnje suhega dokla, kjer je sedaj ladjedelnica Sv. Marka, ki bi pomenile dokončno smrt ladjedelnice. Dejal je, da so sindikalni in delavci pripravljene v vseni moči braniti tržaško gospodarstvo, ter da bi v znamenje protesta udeležili zasedati ne samo ladjedelnico Sv. Marka, ampak tudi druge tržaške tovarne.

Burlo je zanikal, da bi gradnja nove tovarne «Grandi Motori» pomenila rešitev krize, kakor je ne pomeni osredotočenost ladjedelniške dejavnosti v Trstu.

Burlo je ugotovil, da je potrebna po zrtvovanju nekaterih ladjedelnic, o katerih je govoril v načrtu CIPE, povsem neresnična, ker se je v zadnjih dveh letih povpraševanje po ladjevju povečalo od 11 milijonov ton leta 1966 na 17 milijonov letosnjega leta, ter da v kratkem doseglo 20 milijonov ton. Zato, je dejal Burlo, so bila pravilna predvidevanja sindikatov, ki so že pred dvema letoma, komaj je bil načrt CIPE izdelan in objavljen, zanikali trditve, ki jih je vseboval načrt ter ostro pritisnili na nadaljnji ohromitvi tržaške ladjedelniške dejavnosti.

Govornik je tudi orisal težak položaj, v katerega so zašle zaradi srednje industrije zlasti zaradi stajanja ladjedelnice Peissegry, ki je zanje pomenil ogromno finančno izgubo.

Burlo je tudi obsevil premišljanje tržaških delavcev v Tržič, ki sploh ni prostovoljno, pač pa sad težkega izsiljevanja. To premišljanje je dejal, ne samo, da ne bi izobčilo stanja tržaškega gospodarstva, ampak bo z drugo stranjo vsesestransko škodovalo tržaškimi delavcem.

Govornik je tudi naštel nekaj podatkov o stalnem krčenju številna delovnih mest. V štirih letih, od 30.3.1964 do 30.6.1968, se je to število znižalo za 10.189 delovnih mest, od katerih 2742 na samem področju kovinarske industrije. Glede na ta dejstva je Burlo zahteval od vladnih in deželnih oblasti novo gospodarsko politiko, nove investicije in ustvarjanje novih javnih in zasebnih delovnih mest.

Tajnik FIOM-CGIL Burlo govori delavcem na zborovanju na Trgu Garibaldi

sebnih industrij, ki bi zagotovile vsem Tržčanom primerno zaposlitev.

Pred Burloom je govoril dr. Carlo Fabrici, ki je poudaril pravico tržaških delavcev, da najdejo zaposlitev v Tržiču, ne pa v Tržiču, ali pa celo v Avstrali oziroma kje drugje. Dejal je, da bo njegova organizacija vztrajala pri svojih zahtevah v korist delavstva in tržaškega gospodarstva.

SKLEP UPRAVNE KOMISIJE PODJETJA ACEGAT

Do leta 1970 bodo nadomestili sedanji gorilni plin z zemeljskim

Izdelali so že vse načrte za preureditev razdelilne mreže in drugih naprav - Zemeljski plin bo cenejši od sedanjega

ACEGAT sporoča, da je upravna komisija občinskega podjetja odobrila načrt, po katerem bodo gorilni plin, ki so ga dobavljali do sedaj, nadomestili z zemeljskim plinom. Začetni stroški bodo znašali milijardo in 287 milijonov lir, za njihovo kritje pa bo treba najeti posojilo, ki bo na podlagi deželne zakona št. 25 z dne 22. 8. 1966 deležno prispevka za plačevanje obresti v znesku 6 od sto sposojenega kapitala.

Korisnost tega ukrepa potrjujejo pozitivni rezultati, ki so jih dosegli v številnih italijanskih mestih (Bologna, Brescia, Cremona, Modena, Parma, Piacenza, Reggio Emilia, Verona, Vicenza), ki so že zdavnaj uresničili dobavljanje gorilnega zemeljskega plina. Zaradi svojih značilnosti in visoke kalorije moči omogoča tovrstni plin povdvojitve učinkovitosti razdelilne mreže, poleg tega pa je na razpolago v zelo velikih količinah, kar pomeni znatno zmanjšanje cen pri prodaji porabnikom.

Omeniti je treba, da je v Trstu potrebna plina že več let, tako rekoč stalna. Z druge strani pa nadomestitev pa se bodo začele že dosti prej. V prvih mesecih leta 1968 bo dobavljen vseh do sedaj na dobavo plina z namenom, da se ugotovi sprememba, ki jih bo treba izvesti zaradi različnih značilnosti zemeljskega plina. Skoraj istodobno bo treba izboljšati napeljava, ki povezuje naprave v Boretu s področji Rojana, Ul. Giulia in naselja S. Sergio. Nekoliko pozneje, jeseni 1969, bodo v bližini Katinare, kjer se bo predvidevanji končal plinovod SNAM, zgradili postajo za dekompresijo plina. Druge postaje ali kabine za dekompresijo bodo zgradili pri Branettu, v Rojanu, Ul. Giulia in Ul. Flavia. Končno bodo v zadnjih mesecih leta 1969 dokončali prilagoditve obstoječih naprav za dobavo plina.

Jutri tradicionalni umetni ognji

Jutri, 4. avgusta, se bo začela pod pokroviteljstvom Letovišarske turistične ustanove vrsta prireditelj umetnih ognjev na valobranu Bazena sv. Justa. Prvi se bodo predstavili tržaškemu občinstvu strokovnjaki teh spektaklov iz Mugnana pri Neaplju. Gre za mednarodno podjetje «Raffaele Liccardo & figli», ki je nastopilo na isti prireditvi leta 1966. Podjetje uživa mednarodni sloves, saj je zmagovalo na raznih tekmah v Franciji, Albaniji, v vojvodini Monaco ter v Italiji.

Na prvi prireditvi bodo umetni ognjevovali delali v dolžini 200 metrov. Na prireditvah 11 in 18. avgusta pa se bo delovni prostor povečal še za nadaljnjih 100 metrov z namestitvijo splovov.

Zbiranje opreme za «kraško hišo» v Velikem Repu

Zadruga «Naš Kras» sporoča: Dela pri rekonstrukciji stare kraške hiše v Velikem Repu št. 31 se bližajo koncu. V nekaj dneh bo hiša popolnoma obnovljena, in sicer tako, kot je bila pred približno 150 leti.

To hišo, ki bo dejansko muzej, je treba sedaj opremiti s predmeti, ki so bili v rabi pred sto in več leti. Zadruga je že v posesti nekaterih manjših predmetov, toda še vedno manjka večina opreme za kuhinjo, ognjišče, spalnico, kade, klet in hlev. Manjkajo tudi drugi predmeti iz kamna, ki bodo razstavljeni v lapidariju.

Pozivamo vse Kraševce, tu in onstraj meje, da s predmeti v njih posesti opremito kraško hišo v Repu. Hvaležni bomo za vsak najmanjši prispevek, pa čeprav gre samo za leseno žlico ali zemljat lonec. Z zadovoljstvom bomo sprejeli seveda tudi večje prispevke, pa najsi bodo to spalnice ali sod, štirna ali kamnita miza z klopijo, Skratka, vse hvaležno sprejmemo. Vsak prispevek bo z imenom in prilomkom darovalca objavljen v «Primorskem dnevniku». Hvala vsem že vnaprej!

Deželni tehnični odbor pa je pod predsedstvom deželnega odbornika za javna dela Masutta odobrila številna načrta, ki se nanašajo na javna dela v področju dežele Furlanije Julijske krajine. Odbor je vzel v pretes in odobril načrt o ureditvi mejnega prehoda na Kokovem pri Trbižu. Za ta dela predvidevajo 400 milijonov lir stroškov, ki jih bo plačala deželna uprava; dela pa bo izvedla družba Autovra Veneta. Pri tem je treba poudariti važnost odobritve tega načrta, ker je s tem dejansko zaključen birokratski postopek in se bodo dela lahko kmalu začela. Ureditev mejnega prehoda na Kokovem je važna tudi zato, ker je že v načrtu gradnja nove avtoceste Videmavstrisjska meja, do kamor bo kmalu dograjena tudi avtocesta na avstrijski strani. Poleg tega so bili odobreni načrti za peti in šesti obroč del za povečanje občinskega vodovoda v Trbižu. Odbor pa je izrazil svoje ugodno mnenje, da se dela v gradnji drugega obroča železniške proge med Trstom, Zavrčami in Orehom progoljajo za nujna in neodložljiva.

ostali se mu prilagodio. Vsekakor zanimivo delo, ki tu in tam spominja na Pirandellovega Henrika IV., čeprav je Namisišnji Sokrat nastal v osmem stoletju. Taranto je podal svojega Sokrata dovolj dovršeno, režiser Poli pa je osnoval svojo režijo na Commediji dell'arte, saj je iz nje črpal mnoge posrečenih domislic, ki jih je spretno uporabil v tem Sokratu. Sceno je izdelal Mischa Scardella, Paisiellovo glasbo pa je prepsal in predelal Paolo Chidi.

Aristofanova komedija «Obliak» (v izvedbi Istituto del drama antico) pa se loteva iste tematike, čeprav z drugega stališča. V prejšnjem delu je Sokrat tako rekoč postavljen na prestol, saj njegova filozofija omami celo preproste meščane. Tu pa Aristofan naravnost omenja filozofa Sokrata, je nastopil znani italijanski komični igralec Nino Taranto. Komedija obravnava smešne dogodivščine premožnega meščana iz Bazilikate, Don Tammaro Promontoria, ki se iz njegove organizacije vztrajala pri svojih zahtevah v korist delavstva in tržaškega gospodarstva.

Rešitev, za katero se je ACEGAT odločil, je najbolj primerna za pospeševanje potrošnje ter za znižanje cen. Tudi potem, ko bo dobava zemeljskega plina uresničena, se bodo podjetja lahko še naprej posluževala obstoječih naprav za dobavo plina, ki jih bo treba nekoliko modificirati, da bodo lahko izmenoma predelovale gorilni in zemeljski plin. V proučevanju je tudi možnost uporabe plina, ki ga dobavlja Italsider in ki bi prišel v poštev bodisi v času največje potrošnje, bodisi v primeru pomankljivosti v dobavljanju zemeljskega plina (kar pa je zelo malo možno).

Predvidevajo, da bo dobava zemeljskega plina celotnemu mestu uresničena leta 1970, priprave za nadomestitev pa se bodo začele že dosti prej. V prvih mesecih leta 1968 bo dobavljen vseh do sedaj na dobavo plina z namenom, da se ugotovi sprememba, ki jih bo treba izvesti zaradi različnih značilnosti zemeljskega plina. Skoraj istodobno bo treba izboljšati napeljava, ki povezuje naprave v Boretu s področji Rojana, Ul. Giulia in naselja S. Sergio. Nekoliko pozneje, jeseni 1969, bodo v bližini Katinare, kjer se bo predvidevanji končal plinovod SNAM, zgradili postajo za dekompresijo plina. Druge postaje ali kabine za dekompresijo bodo zgradili pri Branettu, v Rojanu, Ul. Giulia in Ul. Flavia. Končno bodo v zadnjih mesecih leta 1969 dokončali prilagoditve obstoječih naprav za dobavo plina.

Gospodarstveniki za čimprejšnjo rešitev krize v industriji

Na sedežu trgovinske zbornice so se včeraj sešli člani odseka za industrijo pri pokrajinski gospodarski zbornici. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje pred časom začete razprave o problemih, ki so povezani s preusmeritvijo proizvodnje v tukajšnjih ladjedelniških obratih in z obsegom zaposlitve na našem področju. (Kakor smo poročali, se je s temi vprašanji ukvarjal na svoji zadnji seji tudi ožji odbor zbornice).

V razpravo so posegli številni strokovnjaki, ki so osvetlili vprašanje iz raznih zornih kotov. Zastopnika delavcev Burlo in Fabrici sta naglasila predvsem potrebo po rešitvi omenjenih vprašanj v okviru ladjedelnice Sv. Marka ter zahtevali, naj se v skladu z obveznostmi, ki so bile prevzete na politični ravni, zagotovijo ladjedelniški svetovi.

Na začetku seje so bila na vrsti vprašanja in zadevi odgovori občinske uprave. Vsa vprašanja so zadevala v glavnem probleme avtomobilskega prometa v mestecu, parkirne prostore in podobno. Svetovalec Viola (KP) je opozoril občinski odbor na nevarnosti, ki nastajajo pri prometu na cesti, ki pelje v Sv. Barbara, in sicer zaradi številnih kupov gramoza ob cesti.

Pri obravnavanju raznih sklepov, ki jih je pripravil občinski odbor, pa je zavzelo najvažnejše mesto vprašanje hude zadolžitve mestnega prevoznega podjetja ACNA. Občinski odbor je najprej predložil v odobritev sklep o najetu posojila v višini najraj čez 5 milijonov lir. Ta vsota bo morala kriti različne, ki je nastala lani med predvidenimi stroški za kritje plač osebja podjetja ACNA in dejanskimi stroški, ki so se zvisali zaradi nove delovne pogodbe.

Ta sklep je občinski svet odobril. Zapoljčaji pa so nastali pri obravnavi nekega drugega sklepa, ki predvideva najeto posojilo v znesku 15 milijonov lir za delno kritje pasive že omenjenega podjetja (pasiva je narasla že na 35 milijonov lir). Demokristjani so izjavili, da bodo glasovali proti predlogu, ker so pač glasovali proti predlogu občinskega proračuna. Liberalce Stener pa je izjavil, da bo glasoval za predlog, ker ga je zadovoljila zupanova izjava, da bo svetovalska komisija razpravljala o vseh vprašanjih, ki se tičejo ureditve položaja v tem podjetju. Socialisti Robba je tudi glasoval za predlog, medtem ko je njegov strankarski lovarski (ki je v preteklosti glasoval proti proračunom komunistične vladne) glasoval proti. Predlog je bil sprejet z večino glasov.

Na koncu obravnavo o podjetju ACNA se je postavilo še vprašanje odobritve podjetju preduma 5 milijonov lir za kritje najnujnejših potreb. Sklep je bil sprejet.

Občinski svet je nadalje odobril novi gradbeni pravilnik, v okviru mestnega regulacijskega načrta. Debat o pravilniku je potekala razmeroma hitro, le liberalni predstavnik Stener je imel dolocene pomisleke glede čl. 65. Sklep je bil sprejet.

SESTANEK PREDSTAVNIKOV ANPI NA OPČINAH

Prošnjo za priznanje partizanske dobe je treba vložiti do 10. oktobra

Sklenili so, da bo treba pohiteti z zbiranjem podatkov in priznanj, ki jih je treba priložiti prošnji

V četrtek je bil v prosvetnem domu na Opčinah širši sestanek združenja partizanov — ANPI, katerega so se udeležili člani pokrajinskega odbora organizacije in predstavniki krajevskih organizacij združenja. Prisotni so bili predstavniki s Proseka, iz Trebb, Bazovice, Nabrežne, Boljuca, Milji, z Repentabra, od Banov, iz Mahvinih, Prečnika, Sempolaja, z Opčin in z Rocola.

Osebnica in edina točka dnevnega reda je bilo vprašanje priznanja partizanskih kvalifikacij, ker bo rok za vlaganje prošnje potekel brezopogojno 10. oktobra. Združenje je sklenilo sestanek, na katerem naj bi sodovali predstavniki iz vseh krajevskih organizacij zato, da bi se čimbolj poglobljeno sestavljale vprašanje, pridobitev dokaznih listin (v glavnem gre za potrdila tajništva za narodno obrambo Jugoslavije), ter za oddajanje dokumentov pristojni komisiji pri obrambnem ministristvu v Rimu.

Predsedni pokrajinske organizacije ANPI Arturo Calabria je sporočil prisotnim, da je nedavno komisija za priznanje kvalifikacij postala pravnočista, ker je bil imenovan njen predsednik.

Sledilo je poročilo tajništva združenja, ki ga je podal tov. Josip Prutoč o dosedanjem delu organizacije za priznanje partizanskih kvalifikacij. Iz poročila je razvidno, da obstajajo dolocene težave pri reševanju vlog. Delo poteka počasi deloma zaradi bolj ali manj nujnih uradnih postopkov, deloma pa tudi zaradi nezanimanja prizadetih. Zato je bilo sklenjeno, da bodo v raznih okoliških krajih sestanki, na katerih bodo predstavniki pokrajinske organizacije poskrbeli za pravčasno vložitev prošnje Tov. Calabria je poudaril, da je bistvenega pomena dejstvo, da se v roku 10. oktobra vložijo prošnje, pa čeprav te še niso opremljene z vsu potrebno dokumentacijo. Na sestanku je bilo nadalje poudarjeno, da je priznanje kvalifikacije partizanske borca pogoj za vsakršno drugo zahtevo (na primer priznanje pravice do invalidnine, morebitne družinske pokojnine za padli borci itd.).

Po poročilu predsednika in tajništva se je razvila živahna diskusija, pri kateri je sodelovala večina prisotnih.

ŠE DVE DELI V OKVIRU POLETNIH PRIREDITEV V RIMSKEM GLEDALIŠČU

PO SHAKESPEARU IN ARISTOFANU PIRANDELLO IN SPET SHAKESPEARE

Predstave prvih dveh del so zadovoljile občinstvo

Poletne prireditve v Rimskem gledališču, ki jih prireja Letovišarska turistična ustanova s sodelovanjem tržaškega Stalnega gledališča, se bližajo h koncu. Na sporedu sta še dve predstavi, in sicer Pirandellovo delo Liola, v katerem bo nastopil v glavni vlogi Domenico Modugno, ki se je po svoji pesniški karieri pomno posvetil gledališču, ter Shakespeara zgodovinska tragedija Titus Andronicus. Obe predstavi bosta na sporedu prihodnji teden, medtem ko je Menandrov Mirmillon, ki je bil napovedan za soboto, iz neznanih razlogov odpadel.

Kot smo že poročali, se je sezona pričela s Shakespearov komedijo Veselje vdove windsorske, katere premiera pa je bila zaradi slabega vremena premeščena v Avditorij.

Sledili sta dve zanimivi deli, ki obravnavata, sicer z veliko časovno razliko, Sokrata, njegovo filozofijo in sploh takratno mišljenje. Prva je bila na vrsti komedija Galianija «Namisišnji Sokrat», ki jo je za Stalno gledališče iz Aquile predelal in režiral Giovanni Poli. V glavni vlogi Don Tammaro Promontoria, Namisišnjega Sokrata, je nastopil znani italijanski komični igralec Nino Taranto. Komedija obravnava smešne dogodivščine premožnega meščana iz Bazilikate, Don Tammaro Promontoria, ki se iz njegove organizacije vztrajala pri svojih zahtevah v korist delavstva in tržaškega gospodarstva.

ostali se mu prilagodio. Vsekakor zanimivo delo, ki tu in tam spominja na Pirandellovega Henrika IV., čeprav je Namisišnji Sokrat nastal v osmem stoletju. Taranto je podal svojega Sokrata dovolj dovršeno, režiser Poli pa je osnoval svojo režijo na Commediji dell'arte, saj je iz nje črpal mnoge posrečenih domislic, ki jih je spretno uporabil v tem Sokratu. Sceno je izdelal Mischa Scardella, Paisiellovo glasbo pa je prepsal in predelal Paolo Chidi.

Aristofanova komedija «Obliak» (v izvedbi Istituto del drama antico) pa se loteva iste tematike, čeprav z drugega stališča. V prejšnjem delu je Sokrat tako rekoč postavljen na prestol, saj njegova filozofija omami celo preproste meščane. Tu pa Aristofan naravnost omenja filozofa Sokrata, je nastopil znani italijanski komični igralec Nino Taranto. Komedija obravnava smešne dogodivščine premožnega meščana iz Bazilikate, Don Tammaro Promontoria, ki se iz njegove organizacije vztrajala pri svojih zahtevah v korist delavstva in tržaškega gospodarstva.

Rešitev, za katero se je ACEGAT odločil, je najbolj primerna za pospeševanje potrošnje ter za znižanje cen. Tudi potem, ko bo dobava zemeljskega plina uresničena, se bodo podjetja lahko še naprej posluževala obstoječih naprav za dobavo plina, ki jih bo treba nekoliko modificirati, da bodo lahko izmenoma predelovale gorilni in zemeljski plin. V proučevanju je tudi možnost uporabe plina, ki ga dobavlja Italsider in ki bi prišel v poštev bodisi v času največje potrošnje, bodisi v primeru pomankljivosti v dobavljanju zemeljskega plina (kar pa je zelo malo možno).

Predvidevajo, da bo dobava zemeljskega plina celotnemu mestu uresničena leta 1970, priprave za nadomestitev pa se bodo začele že dosti prej. V prvih mesecih leta 1968 bo dobavljen vseh do sedaj na dobavo plina z namenom, da se ugotovi sprememba, ki jih bo treba izvesti zaradi različnih značilnosti zemeljskega plina. Skoraj istodobno bo treba izboljšati napeljava, ki povezuje naprave v Boretu s področji Rojana, Ul. Giulia in naselja S. Sergio. Nekoliko pozneje, jeseni 1969, bodo v bližini Katinare, kjer se bo predvidevanji končal plinovod SNAM, zgradili postajo za dekompresijo plina. Druge postaje ali kabine za dekompresijo bodo zgradili pri Branettu, v Rojanu, Ul. Giulia in Ul. Flavia. Končno bodo v zadnjih mesecih leta 1969 dokončali prilagoditve obstoječih naprav za dobavo plina.

Režiser je Roberto Guicciardini, ki je v svojem režiserskem konceptu izbral serditi pot; dovolj zvesto se je držal originala, istosčno pa je vnesel v komedijo polno psičice na sodobne razmere.

Sceno je napravil Lorenzo Ghigliosa, glasbo pa skomponiral Fiozenzo Carpi.

ci nova naročila za zaposlitev delavstva in pomožnih podjetij vse do trenutka, ko bodo začele obratovati tovarne, ki jih kot nadomestilo za ladjedelno dejavnost predvideva načrt medmestirskega odbora za gospodarsko načrtovanje.

Na seji so nadalje razpravljali o preopogojenosti oddajanja raznih del podletem izven našega področja. To se dogaja predvsem zaradi tega, ker tukajšnje strobištvost za javna dela vabi na uskrbene natečaje, ki ga je v preveč trdkih iz drugih italijanskih dežel. Nasprotno pa se dogaja, da ko se drugod v Italiji oddajajo važna javna dela, se tržaške trditve redno ignorirajo.

Strokovnjaki so naglasili, da terja sedanjí gospodarski položaj na našem področju temeljito proučiti, pri kateri naj sodelujejo vsi proizvajalni krogi, ter je zato osvobodil predlog tržaškega delavstva, naj se formalno povabi odbor zbornice, naj skliče za prihodnji septemrski poseben sestanek pokrajinske gospodarske konzulte. Med tem časom bodo sklicali tudi druge odseke konzulte, da bi zbrali formalni pristaneke najmanj ene tretjine vseh svetovalcev, kakor to predvideva člen 7. pravilnika.

Tržaška trgovinska zbornica, ki se dobro zaveda važnosti omenjenih problemov, se je v zadnjem času na več mestih zavzela za ta namen rešitev ter je v ta namen sodelovala v stik s političnimi in deželnimi oblastmi naglasila poročilo, ki ga je v tej zvezi sinoči objavilo tajništvo organizacije.

SEJA MILJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Obširna razprava o težavah občinskega podjetja ACNA

Odobren gradbeni pravilnik v okviru regulacijskega načrta

Na svoji sinočnji seji, ki se je začela ob 20. uri, je bil miljski občinski svet obravnaval vrsto vprašanj, ki jih je bilo treba rešiti pred poletnimi počitnicami.

Na začetku seje so bila na vrsti vprašanja in zadevi odgovori občinske uprave. Vsa vprašanja so zadevala v glavnem probleme avtomobilskega prometa v mestecu, parkirne prostore in podobno. Svetovalec Viola (KP) je opozoril občinski odbor na nevarnosti, ki nastajajo pri prometu na cesti, ki pelje v Sv. Barbara, in sicer zaradi številnih kupov gramoza ob cesti.

Pri obravnavanju raznih sklepov, ki jih je pripravil občinski odbor, pa je zavzelo najvažnejše mesto vprašanje hude zadolžitve mestnega prevoznega podjetja ACNA. Občinski odbor je najprej predložil v odobritev sklep o najetu posojila v višini najraj čez 5 milijonov lir. Ta vsota bo morala kriti različne, ki je nastala lani med predvidenimi stroški za kritje plač osebja podjetja ACNA in dejanskimi stroški, ki so se zvisali zaradi nove delovne pogodbe.

Ta sklep je občinski svet odobril. Zapoljčaji pa so nastali pri obravnavi nekega drugega sklepa, ki predvideva najeto posojilo v znesku 15 milijonov lir za delno kritje pasive že omenjenega podjetja (pasiva je narasla že na 35 milijonov lir). Demokristjani so izjavili, da bodo glasovali proti predlogu, ker so pač glasovali proti predlogu občinskega proračuna. Liberalce Stener pa je izjavil, da bo glasoval za predlog, ker ga je zadovoljila zupanova izjava, da bo svetovalska komisija razpravljala o vseh vprašanjih, ki se tičejo ureditve položaja v tem podjetju. Socialisti Robba je tudi glasoval za predlog, medtem ko je njegov strankarski lovarski (ki je v preteklosti glasoval proti proračunom komunistične vladne) glasoval proti. Predlog je bil sprejet z večino glasov.

Na koncu obravnavo o podjetju ACNA se je postavilo še vprašanje odobritve podjetju preduma 5 milijonov lir za kritje najnujnejših potreb. Sklep je bil sprejet.

Občinski svet je nadalje odobril novi gradbeni pravilnik, v okviru mestnega regulacijskega načrta. Debat o pravilniku je potekala razmeroma hitro, le liberalni predstavnik Stener je imel dolocene pomisleke glede čl. 65. Sklep je bil sprejet.

Občinski svet je nadalje odobril novi gradbeni pravilnik, v okviru mestnega regulacijskega načrta. Debat o pravilniku je potekala razmeroma hitro, le liberalni predstavnik Stener je imel dolocene pomisleke glede čl. 65. Sklep je bil sprejet.

Danes začetek festivala Dela v Dolini

festivala Dela v Dolini

Sporod festivala Dela v Dolini: DANES 3. avgusta: ob 19. uri otvorilni festival ob 20.30 nastop pevskih zborov Valentin Vodnik iz Doline, France Prešeren iz Boljuca, Slovenci iz Boršta, Slavec iz Riomanj in folklorne skupine iz Boršta. Od 22. ure dalje plesna zabava.

NEDELJA, 4. avgusta: ob 16. uri koncert godbe iz Brega, ob 18. uri nastop ansambla narodnih plesov in pesni DPD Svoboda Tom Cufar z Jesenic, ob 19. uri zborovanje: Govornika bosta deželni svetovalec Dušan Lovriha in senator Paolo Selma Po zborovanju bo na sporedu drugi del folklorne prireditve, od 21. ure dalje plesna zabava. Igral bo ansambel iz Jesenic. Prireditve na prostor bo odprt neprekinjeno od 10. ure dalje.

PONEDELJEK, 5. avgusta: prireditveni prostor bo odprt ob 19. uri, ob 21. uri nastop ansambla Bordon. Pojeta Dario in Darko. Sledi plesna zabava ob zvokih ansambla The Robies.

Danes na Gradu druga predstava operete Maya

Zaradi slabega vremena je sinoči odpadla na gradu Sv. Justa predstava operete Maya v izvedbi dimpeštanskega operetnega gledališča.

Zato bo druga predstava omenjene operete drevi, hkrati pa odpade za drevi napovedana tretja izredna predstava Veselje vdove. Predstava operete Maya se začne ob 21. uri. Prodaja vstupnic pri bližnjini v Pasazi Protti, po 20. uri pa pri bližnjini na gradu Sv. Justa.

Obširna razprava o težavah občinskega podjetja ACNA

Obširna razprava o težavah občinskega podjetja ACNA

Odobren gradbeni pravilnik v okviru regulacijskega načrta

Na svoji sinočnji seji, ki se je začela ob 20. uri, je bil miljski občinski svet obravnaval vrsto vprašanj, ki jih je bilo treba rešiti pred poletnimi počitnicami.

Na začetku seje so bila na vrsti vprašanja in zadevi odgovori občinske uprave. Vsa vprašanja so zadevala v glavnem probleme avtomobilskega prometa v mestecu, parkirne prostore in podobno. Svetovalec Viola (KP) je opozoril občinski odbor na nevarnosti, ki nastajajo pri prometu na cesti, ki pelje v Sv. Barbara, in sicer zaradi številnih kupov gramoza ob cesti.

Pri obravnavanju raznih sklepov, ki jih je pripravil občinski odbor, pa je zavzelo najvažnejše mesto vprašanje hude zadolžitve mestnega prevoznega podjetja ACNA. Občinski odbor je najprej predložil v odobritev sklep o najetu posojila v višini najraj čez 5 milijonov lir

LETOS JE SEJEM DOBIL MEDNARODNI ZNAČAJ

Včeraj slovesna otvoritev XVIII. gorenjskega sejma v Kranju

Zaradi vedno večjega števila domačih in tujih razstavljavcev bodo kmalu uredili nove večje sejemske prostore

XVIII. mednarodni gorenjski sejem v Kranju je odprl. Brž po uradni otvoritvi se je na njem pričel občinski žrjav kupcev in obiskovalcev, ki bo trajal na vseh treh razstaviščih vse do konca prirediteljstva, to je do torka, 13. t.m. Sejem je namreč izrazito potrošniška značaja, in res je na njem najti vse vrste potrošnega blaga v velikih količinah in izbira od vsakega dela kuhinjskega pribora do najnovejših modelov domačih in tujih pralnih strojev, od tekstilnih izdelkov do knjižarskih strojev od tramofonskih plošč do televizorskega sprejemnika, pa do solara do avtomobila. Podjetja prodajajo blago tudi v velikih posredniških neposredno kupcem potrošnikom, ki se prav zato v velikih množicah vsako leto zberejo na njem z vseh bližnjih in oddaljenih krajev. Lani si je ogledal najmanj 140.000 domačih in tujih obiskovalcev in 20.000 obiskovalcev iz tujine. Vsekar veliko število, ki ga obsega dosega tudi sejem v znanju in izkušnji. Letos pa bo to število še občutno naraslo, saj je sejem uradno priznana mednarodna prireditev in kot tak prodajajo tudi s primernimi darilnimi kontinentali za odkup razstavnega tehničnega blaga, poleg tega pa bo k temu prispeval tudi obdela krog interesov ne le potrošnikov, ampak tudi tujih turistov, ki v vsaki sezoni potujejo po glavni cestni magistralski skrajini. Med pobudniki, ki spadata na to okvir, naj posebej omenimo izlet združen z ogledom Gorenjskega sejma, ki ga organizira za svoje člane in simpatizante nedeljsko s posebnim vlakom Slovenskega gospodarskega združenja iz Trsta.

Gorenjski sejem je včeraj uradno odprl predsednik Gospodarske zbornice za Slovenijo Leopold Krese, ki je v kratkem govoru nanašal glavne razvojne smeri prireditelje, nekoli skromnega obsega prikaza, ki pa se je v zadnjih predstavnih gospodarsko in predstavnih industrijsko strukturo Kranja in njegovega zaledja razvila v mednarodno sejemsko prireditev priznane doma in tujih turistov, ki v vsaki sezoni potujejo po glavni cestni magistralski skrajini. Med pobudniki, ki spadata na to okvir, naj posebej omenimo izlet združen z ogledom Gorenjskega sejma, ki ga organizira za svoje člane in simpatizante nedeljsko s posebnim vlakom Slovenskega gospodarskega združenja iz Trsta.

Gorenjski sejem je včeraj uradno odprl predsednik Gospodarske zbornice za Slovenijo Leopold Krese, ki je v kratkem govoru nanašal glavne razvojne smeri prireditelje, nekoli skromnega obsega prikaza, ki pa se je v zadnjih predstavnih gospodarsko in predstavnih industrijsko strukturo Kranja in njegovega zaledja razvila v mednarodno sejemsko prireditev priznane doma in tujih turistov, ki v vsaki sezoni potujejo po glavni cestni magistralski skrajini. Med pobudniki, ki spadata na to okvir, naj posebej omenimo izlet združen z ogledom Gorenjskega sejma, ki ga organizira za svoje člane in simpatizante nedeljsko s posebnim vlakom Slovenskega gospodarskega združenja iz Trsta.

Poleg prikaza najrazličnejših vrst blaga, obsega letošnji Gorenjski sejem tudi turistično razstavo. L. Krese je v tej zvezi izrazil prepričanje, da čaka kranjsko prireditev v tem specifičnem področju velika razvojna prihodnost, zlasti če se bodo začeli v tujem okviru skledati posamezni turistični dogovori za posamezne sezone, zlasti pa za vsakoletno zimsko sezono.

Pred tem je kratko spregovoril tudi predsednik Italijanskega sejma Andrej Babič, ki je pozdravil prisotne goste in gospodarske prireditelje, med njimi predstavnika zveze skupščine M. Breclja, predsednika gospodarske zbornice za Slovenijo, župane vseh gorenjskih občin, zastopnike italijanskih in avstrijskih poslovilnih krogov, med katerimi je bilo tudi predstavništvo SZS z predsednikom St. Boletom

Na tržaškem okrajnem sodišču (sodnik Losapio) je bila včeraj kazensko obravnava po hitrem postopku proti trem Nemcem, ki so jih karabinjerji aretirali 29. julija. O dogodku smo poročali obirnoko v včerajšnji številki našega lista.

Na zatočni klopi so se znašli v pripornem stanju (karabinjerji so jih pripeljali vklejane v dvorano okrajnega sodišča ter jih prav tako odpeljali z listicami na rokah): 28-letni Horst Stein iz Bemscheida (Porenje - Vestfalija), 27-letni

3./8. danes	Arena di Verona	TRUBADUR
4./8. ned.	Teatro Romano	SPANŠKI PLESI - LUISILLO
5./8. poned.	Arena di Verona	AIDA
6./8. torek	Teatro Romano	SPANŠKI PLESI - LUISILLO
7./8. sreda	Arena di Verona	TRUBADUR
8./8. čet.	Arena di Verona	AIDA
9./8. petek	Arena di Verona	LUCIJA LAMMERMOOR
10./8. sob.	Teatro Romano	TRUBADUR
11./8. ned.	Arena di Verona	BOLGARSKI PLESI - AN-SAMBEL «PRIN»
12./8. torek	Teatro Romano	LUCIJA LAMMERMOOR
13./8. sreda	Arena di Verona	BOLGARSKI PLESI - AN-SAMBEL «PRIN»
14./8. čet.	Arena di Verona	ALVIN ALLEY AMERICAN DANCE THEATRE
15./8. petek	Teatro Romano	LUCIJA LAMMERMOOR
16./8. sob.	Arena di Verona	ALVIN ALLEY AMERICAN DANCE THEATRE
17./8. ned.	Arena di Verona	TRUBADUR
18./8. poned.	Arena di Verona	AIDA
19./8. torek	Arena di Verona	LUCIJA LAMMERMOOR
20./8. sreda	Arena di Verona	TRUBADUR

CENE
 ARENA: Parter I. vrste L. 7000, II. vrste L. 4500, III. vrste L. 3000 - Prvo stopnišče L. 2000 (Enal-Accl-Univer. študenti L. 1500) - Drugo stopnišče L. 1000 (Enal-Accl-Univer. študenti L. 750)
 TEATRO ROMANO: Parter I. vrste L. 3000, II. vrste L. 1800, III. vrste L. 1000 - Stopnišča L. 400 (Enal-Accl-Univer. študenti L. 300)
 Rezervacije: Blagajna Arena - tel. 28-151, 24-660

KINO «IRIS» PROSEK
 predvaja danes, 3. t. m. ob 19.30h Cinemascope barvni Avala (Beograd) film:
«I VIOLENTI DI RIO BRAVO»
 (NASILNEZI RIA BRAVA)
 posnet po romanu Karla Maya «Zaklad Astekov»
 igrajo: Lex Booker, Gerard Barry in Veljko Despotović

Goriško-beneški dnevnik

LEKARNARIJ V SPORU Z INAM

Bolniška blagajna zopet odklanja plačilo za recepte svojih zavarovancev

V pismu pokrajinskemu zdravniku lekarnarji ugotavljajo, da je 20 tisoč zavarovancev ob praznikih in ponoči brez lekarniške službe

Vodstvo bolniške blagajne INAM je sporočilo lekarnarjem v Gorici, da ne bo več izplačevalo lekarnarjem zdravil, ki bi jih kupili njeni zavarovanci na račun zavarovanja. Zveza lekarnarjev je o tej zadevi poslala posebno poročilo za tisk, v katerem ugotavlja, da vodstvo INAM s tem odklanja predpise navedenega zakona, kateri v svojem členu 15 pravi, da ima vsak državljan pravico, pa četudi je zavarovan pri bolniški blagajni, da si lahko svobodno izbere lekarno za svoje potrebe.

Združenje lekarnarjev odklanja vsako odgovornost zaradi kakšnih neveselosti ali incidentov, ki utegnejo nastati v lekarniški službi zaradi nočne zapore lekarnarjev. Ne velja trditi, da so odprte druge lekarnarje kadar je ona ob INAM zaprta, ker postujejo druge lekarnarje za kliente, ki niso zavarovani pri INAM. Tudi tako imenovane po deželjske lekarnarje lahko odklonijo nočno službo ter pošljejo eventualne kliente v mesto do lekarnarje, ki imajo redno nočno ali nedeljsko službo. Vsekar imajo tudi zavarovanci na Goriškem, kot drugo po vsej državi, pravico do lekarniške službe tudi ponoči in ob nedeljah. Zato zveza lekarnarjev v svojem pismu pokrajinskemu zdravniku oboja tako odločitev vodstva bolniške blagajne, ki se brani izvajati zadnji državni zakon. Samo zaradi varčevanja je torej lekarniška služba za zavarovance pomanjkljiva.

Tako se zaključuje pismo lekarnarjev. Z naše strani smo se obrnili še do predsednika Zveze lekarnarjev dr. Fumanerjaja, ki je dodal, da je zadeva posebno koščila v predmestjih, kot n. pr. v Standrežu, kjer sploh nimajo prave lekarnarje in je tudi ne bi posluževali ob vseh urah in tudi ob praznikih. Predlagal je, naj bi tudi kakšen občinski svetovalec predlagal zadevo v razpravljanje v občinskem odboru in v občinskem svetu.

Na podlagi doleteli pokrajinskega odbora za cene, ki mu predseduje prefekt, so prejšnji dan objavili v pokrajinskem uradnem listu, dekret prefekta goriške pokrajine, s katerim bo sladkorje proste cone v nadrobni prodaji po 118 lir (ki logram). Cena bo veljala do 31. oktobra teleta. Krešič tega določila bodo podvrženi kaznim; županji ter policijski organi in pokrajinsko nadzorništvu za cene bodo skrbeli za izvajanje tega določila.

Cena sladkorja v nadrobni prodaji je bila določena na podlagi sklepa goriške trgovinske zbornice, ki je določila tudi kvaliteto uvoženega sladkorja na področje proste cone. Ministrstvo za industrijo in trgovino je odobrilo sklep trgovinske zbornice o uvozu sladkorja za cene. Mednarodni odbor za cene je nato odločil, da bodo morali od 1. julija letos dalje tudi domači proizvajalci sladkorja

OB ZAKLJUČKU MATURITETNIH IZPITOV

Skoraj polovica maturantov ima popravne izpite (48,76 odst.)

V goriški pokrajini je zaključni zrelostni izpit polagalo 523 dijakov dobiti na tržašču. Natečaja se morejo udeležiti obrtniki podjetja iz naše dežele. Prijave in modele bodo morali obrtniki poslati na tajništvo ESA v Videm. Visele Venecija 100 najkasneje do 30. septembra letos. Za prvo nagrado je predviden znesek 300.000 lir, za drugo nagrado 200.000 lir, tretjo 100.000, nato je še pet nagrad v obliki nakupa po 50.000 lir. Nagrajene posode bodo last ESA.

V Števerjanu so pokopali Ano Komjanc roj. Kodermac

Včeraj popoldne so položili s večernim počitku na pokopališče v Števerjanu Ano Kodermac vd. Komjanc, ki je v torku umrla v Gorici v starosti 81 let. Na zadnji poti so jo poleg številnih družinskih članov pospremili tudi prebivalci priških vasi.

Pokopnica je bila doma iz Števerjanskega konca ter se je primožila v znano Komjancovo družino na Vatršiču. Bila je dobra mati ter gospodinja. Vzorno je vzgojila osim sinov in hčera. Sin profesor Marjan je duhovnik in kulturni delavec v Gorici. Ivo je zdravnik. Jože pa vodi poslovno v Števerjanu. Hčerki doktorici Viktorija in Marija sta preselili v Ameriko. Zadnja leta je pokopnica žvela skupno s snom Marjanom in hčerko Justino v Gorici. Prizadeti družini izrekamo ob takohudi izgubi naše globoke sočutje.

Absolventi strokovnih tečajev CIFAP

Pri zavodu za strokovno usposabljanje (CIFAP) v Gorici, Korzo I. talija 65 so te dni z zaključnimi izpiti zaključili tudi šolsko leto za industrijske strokovne tečaje.

Prvi tečaj je izdelalo 15 učenec, med katerimi sta Benito Lipovčič in Gianfranco Marussi. Drugi tečaj pa je opravilo 8 učenec in med njimi tudi Jozef Uršič

Deželni natečaj za darilne posode

Ustanova za obrtniški razvoj v Furlaniji - Julijski krajini razpisuje natečaj za izdelavo posod, v katerih bo mogoče spravljati darila. Posode so lahko napravljene iz katerega koli materiala in kakršne koli oblike, poglavito je, da so različne od modelov, ki jih je moč

Razdeljevanje bencinskih bonov

Trgovinska zbornica v Gorici opozarja vse tiste, ki imajo pravico do bencinskih bonov proste cone tako v Gorici kot na podeželju, da bodo 14. avgusta zaključili razdeljevanje bonov, veljavnih za tri mesece julij-september. Zato opozarja prizadete, naj dvignejo do tega roka bone, ki jim pritečejo, ker bodo v nasprotnem primeru izgubili pravico do tega obnora.

PO OBJAVI V POKRAJINSKEM URADNEM VESTNIKU

V nadrobni prodaji bo sladkor proste cone po 118 lir kg

Določene so tudi marže uvoznikov ter trgovcev na drobno. Cena se je dvignila zaradi pribitka vsedravnne dodatne pristojbine

S SPD v Logarsko dolino, k izviru Soče in v Dolomite

Slovensko planinsko društvo iz Gorice ima za prihodnje nedelje v programu kar tri izlete. V soboto in nedeljo 3. in 4. avgusta se bo njegovo zastopstvo udeležilo proslave 75-letnice ustanovitve Slovenske planinske zveze, ki bo v Logarski dolini. Zastopniki SPD

Se dva večera na plesu v Standrežu

Na nogometnem igrišču v Standrežu bosta danes in jutri še dva zabavna večera, ki ju prireja domače nogometno društvo Juventina. Vsa večer bo ples, na voljo je dovolj osvetočih pijak ter prihrček. V nedeljo okoli 23. ure bodo izvolili mišs Juventine za leto 1968.

POD OKRILJEM IZSELJENSKE MATICE

Srečanje domačih izseljencev «Pod skalco» ob izviru Vipave

Ogled zadrzne kleti v Vipavi - Pozdravi krajevnih predstavnikov in predsednika SIM iz Nove Gorice - Lep kulturni program

Preteklo soboto je priredila podružnica Slovenske izseljenske matice iz Nove Gorice VI. srečanje z izseljenci. Prišli so iz sezonske, goriške in ajdovšine občine. Nekaj jih je bilo tudi iz bolj oddaljenih krajev.

Najprej so si ogledali znamenitosti vipavskega trga, potem pa se moderno vinsko klet. Ravatelj kmetijske zadrge, ki je obenem tudi podpredsednik občinske skupšine v Ajdovščini, tov. dr. Ludvik Kosmač je goste prisrčno pozdravil ter jih ob slovesu pogostil z najboljšo vipavsko kapljico. Na trgu je medtem mestna godba iz Ajdovšine priredila promenaadni koncert, ki je privela tja tudi veliko domaćinov.

«Pod skalco» se je nato začela prava kulturna prireditev. Gostje in njih svoji so zasedli vse sedenja in tako napolnili do kraja ves prostor. Po uvodnem glasbenem komadu je vse prisotne pozdravil predsednik krajevnih skupnosti Josip Kostanjevec, za njim pa je nagovoril in pozdravil izseljenca predsednik podružnice SIM iz Nove Gorice Kristjan Bavčar, ki je poudaril namen in pomen takih srečanj ter zadel izseljenecem prijetno bivanje v domačih krajih. Zastopnik južnoameriških Slovencev Jože Škodnik se je v imenu izseljencev zahvalil za lep sprejem ter poudaril prisrčno in tesno povezavo med izseljenci in staro domovino.

Nato so dekleta v narodnih nošah pripela vsem gostom šopke in značke. Pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovšine je zapel več domačih pesmi. Vizivno ploskanje je nagradilo pevce za res umetniško

PISMO UREDNIŠTVU

BETON NA OSLAVSKI CESTI KVARI BRIŠKO OKOLJE

Predlog dopisnika, da bi oporne zidove prekrili z brsljanom

Splošno uredništvo, TRZIC
 pokrajinska cesta Gorica-Števerjan, ki je speljana čez Oslavje, je v glavnem dokončana ter odprta za promet. Najbrž bodo vrhu sedanje nosilne položaji še gladko obrambno asfaltno plast ter vzdolž nevarnih zavojev pritrilili drsno ograjo, da bi vozila ne zapeljala prek skarpne Nedvomno bo Števerjan, kakor tudi vsa Brda, s to cesto dokaj približali, saj bodo mnogi izletniki po tepi cesti rajje odšli v Brda kot pa po prašni.

Ko sem se prejšnji dan peljal po njej, pa moram priznati, da so me motili visoki in tudi razmeroma dolgi betonski oporni zidovi, ki ukinjajo precej moreče ter se zelo slabo vključujejo v valovito zeleno pokrajino.

Z estetskega vidika so velika nesreča ter bo potrebno nekaj ukrepanj, da se ublaži neprijetni učinek. Morda bi bilo najbolj enostavno, če bi pri teh zasadih plezalnike (morda brsljan), toda za takšno rešitev sedaj najbrž ni več časa, ker so jarko ob robu ceste betonirali ter za zemljo in seveda tudi za rastlino ni več prostora. Zato pa bi se še vedno mogo uporabiti zemljo nad opornimi zidovi. Vanjo naj bi zasadili takšne rastline, po možnosti vedno zelene, ki bi rase po steni navzdol ter tako zakrile velike cementne površine. S tem v zvezi bi pripomnil, da so na podobni način prekrili skale vzdolž obmorske ceste med Sesljanom in Miramarom ter s tem ustvarili eno izmed najlepših obalnih poti, kat jih je najbrž v Evropi.

(stedi podpis)

Kino

Gorica
 VERDI. 17.00: «Capriccio all'italiana», Walter Chiari. Italijanski barvni film.
 CORSO. 17.-22.: «Oggi a me, domani a te», M. Ford. Kinemascope v barvah.
 VITTORIA. 17.30: «A 007, dalla Russia con amore», S. Connery in Daniela Bianchi, ameriški kinemascope barvni film.
 MODERNISSIMO. Zaprt.
 CENTRALE. 17.30: «Commandos in azione», A. Murphy in M. Koch. Ameriški barvni film.
Trzin
 AZZURRO. 18.20-22.30: «Spagino», J. Wallis in P. Wolfe. Barvni film.
 EXCELSIOR. 17.30-22.30: «Hombres», P. Newman in D. O'Leary. Barvni film.
 PH. «CPL. 17.00-22.15: «Si salvi chi può», L. D. Pines in R. Dhery. v barvah.
Ronke
 EXCELSIOR. 20.-22.: «Wermacht ora 0», RIO. Zaprt.

Pismo uredništvu

«Spoštovani gospod urednik!
 V včerajšnji številki «Primorskega dnevnika» stoji v članku «Zares ne bomo se dobili obljubljenih slovenskih strokovnih zavodov» naslednja trditve:
 «Letošnji izidi zrelostnih izpitov so na splošno boljši kot lani. Na prvem mestu je klasični licej, na zadnjem pa učiteljske»
 Ze ko po končani maturi na znanstvenem liceju so bili v našem dnevniku objavljeni izidi vseh matur v številkah in odstotkih. Tu di tam je bilo zapisano in navidežno priključeno, da je učiteljske glede uspeha na zadnjem mestu. Dejansko pa je bil račun postar in ni bil pravi. Rezultat je namreč naslednji: 8 kandidatov, 7 usposobljenih, 10 s popravnimi izpiti, eden pade. Odstotek usposobljenih je 38,8, torej več kot na znanstvenem liceju Učiteljske torej ni na zadnjem mestu.
 Tako odločitev goriških lekarnarjev na odpira še druge važne probleme. Lekarna INAM namreč obratuje samo podnevi ter je zaprta ponoči ter ob nedeljah in praznikih. Na ta način ostane kakih 20 tisoč zavarovancev bolniške blagajne brez možnosti nabavit si potrebna zdravila v nočnih urah in ob praznikih, kar je v nujnih primerih neobhodno potrebno. Zato so se obrnili lekarnarji pismeno do pokrajinskega zdravnika, da bi morali izpustiti na svobodo.
 Sodnik Losapio je vse tri obtožence spoznal za krive obeh prekrškov ter obsoil vsakega za 2 meseca pripora ter na 70.000 lir denarne kazni. Ukazal je, naj jih takoj izpustijo na svobodo. Pistole in fotokoparje so jim zaplenili.
 V istem času so preklicali 12 voznikov dovoljenj zaradi nespoštnosti vozovčev, 4 voznika dovoljenja pa so odvzeli za nedolžen čas, ker se vozni niso javili na občasni zdravniški pregled.
 Tržaška prefektura sporoča, da so pretekli mesec v skladu s členom 91 prometnega zakonika začasno odvzeli vozniško dovoljenje sledenim osebam: Bruno Bušič (za dobo 18 mesecev), Nino Marzocco (9 mesecev), Antonino Cannizaro (3 mesece) in Dorina Donati (en mesec).
 V istem času so preklicali 12 voznikov dovoljenj zaradi nespoštnosti vozovčev, 4 voznika dovoljenja pa so odvzeli za nedolžen čas, ker se vozni niso javili na občasni zdravniški pregled.
 Preteklo soboto je priredila podružnica Slovenske izseljenske matice iz Nove Gorice VI. srečanje z izseljenci. Prišli so iz sezonske, goriške in ajdovšine občine. Nekaj jih je bilo tudi iz bolj oddaljenih krajev.
 Najprej so si ogledali znamenitosti vipavskega trga, potem pa se moderno vinsko klet. Ravatelj kmetijske zadrge, ki je obenem tudi podpredsednik občinske skupšine v Ajdovščini, tov. dr. Ludvik Kosmač je goste prisrčno pozdravil ter jih ob slovesu pogostil z najboljšo vipavsko kapljico. Na trgu je medtem mestna godba iz Ajdovšine priredila promenaadni koncert, ki je privela tja tudi veliko domaćinov.
 «Pod skalco» se je nato začela prava kulturna prireditev. Gostje in njih svoji so zasedli vse sedenja in tako napolnili do kraja ves prostor. Po uvodnem glasbenem komadu je vse prisotne pozdravil predsednik krajevnih skupnosti Josip Kostanjevec, za njim pa je nagovoril in pozdravil izseljenca predsednik podružnice SIM iz Nove Gorice Kristjan Bavčar, ki je poudaril namen in pomen takih srečanj ter zadel izseljenecem prijetno bivanje v domačih krajih. Zastopnik južnoameriških Slovencev Jože Škodnik se je v imenu izseljencev zahvalil za lep sprejem ter poudaril prisrčno in tesno povezavo med izseljenci in staro domovino.
 Nato so dekleta v narodnih nošah pripela vsem gostom šopke in značke. Pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovšine je zapel več domačih pesmi. Vizivno ploskanje je nagradilo pevce za res umetniško

Pov. ravnatelj ANTON KACIN

PRIMORSKI DNEVNIK

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ATLETIKA

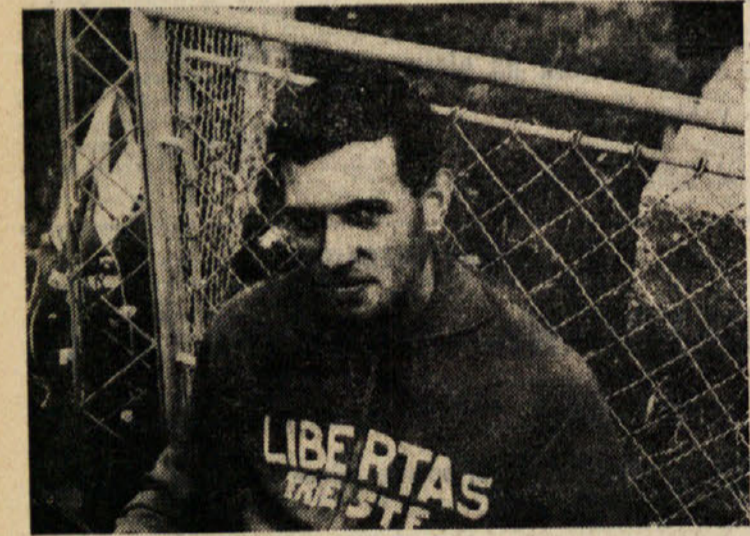
Deset klubov prijavljenih za oba mnogoboja Šz Bor

Poskodovani borovec Cesar ne bo nastopil - Favorita sta Tassini (moški) in Rossi (ženske)

Za tekmovalne v deseterboju in peterboju katerega prireja danes in jutri na občinskem stadionu športno združenje Bor se je prijavilo skupno 23 atletov od katerih 12 članov in 11 mladincev. Prijavljenih je samo nekaj manj atletov kot lani, preseneča pa, da se ni prijavil nihče iz Vidma in Gorice. Utegne se sicer zgoditi, da se bo kdo prijavil še v zadnjem trenutku kot v navadi pri Videmčanih in Goričanih. Voljo Cesar je žal poskodovan in ne bo mogel nastopiti. Borov dres bosta tako branila samo Dušan Svab in Bruno Krizman, ki pa ne moreta računati na izredno visoko uvrstitev. Favorit izgleda Tržačan Fulvio Tassini, ki je v zelo dobri formi in od njega lahko pričakujemo končni rezultat nad 6000 točk, ki bi atleta uvrstil na boljša mesta, v državi. Resen kandidat za drugo mesto je Del Mistro, član CSI iz Trsta. Za ženske peterboju so prijavljene za sedaj samo štiri atletinje in sicer: Rossi, Grla in De Bral, vse članice Gimnastičnega društva ter borovka Sonja Lukac, ki bo v peterboju prvič nastopila. Favoritinja za znano je svetovna Rosaljeva, ki je po rezultatih v tekih in v skoku v daljino precej boljše od ostalih. Nastop borovke bo na vsak način zelo zanimiv, saj ni Sonja Lukac samo dobra metalka temveč tudi dobra skakalka in tekačica. V tekeh bo verjetno samo na ovirah. Za dopolnilne moške panoge je prijavljenih nekaj odličnih državnih atletov. Na 800 metrov bo tako nastopil Bramuzzi (letos 1'54"), na 5000 metrov pa Miani, državljan rekorder na proгах od 1500 do 10.000 metrov in soliden dolgo-progaš tudi v vsedržavnem neriču. Na 800 metrov bo za Bor po daljšem premoru nastopil tudi Furlančič. V metu diska bi moral biti najboljši Mezzoli iz Tržica, v kladivu pa Fabbro iz istega kluba. V obeh panogah bo metal tudi borovec Sedmak z dobrimi izgledi za visoko uvrstitev. Tekmovalje se bo začelo ob 15.30.

Bikile ne bodo operirali

FRIBURG, 2. — Znani etiopski maratonec Abebe Bikila leži že nekaj časa v bolnišnici v Friburgu. Poškodoval si je namreč desno koleno. Zdravniki so prvotno menili, da bo treba poskodbu ozdraviti z operacijo, zdaj pa so svoje mnenje spremenili: podvrgi ga bodo posebnemu zdravstvenemu postopku, po katerem bi moral v približno desetih dneh ozdraviti.

Favorit za zmago v deseterboju Tassini

JOE GRENZEBACK:

Na zdravje, prijatelj!

Kaj naj stori? Naj mu za-maši usta z denarjem? Ne, to bi bil nesmisel. Kolikor bi mu dal, bi bilo to samo naplavo na vsoto, ki bi se vedno večala, eden od nestetih obrovkov in Hobson bi ga ožemal kot sok iz citrone. Samo en izhod je — in to temeljit. Zgoditi se mora hitro in brez tveganja. In na stoddotnostno uspešen način. Smrt.

Viski mu je preplaval telo s toplimi valovi, njegove oči pa so se vedno zrla na Hobsonovo kozarec. Od ledu so ostali samo še mali koščki, ki so plavali po blede tekočini.

Led da viskiju seli pravi okus. Vedno znova je mislil Paul na te besede, ki jih je izrekel Hobson. Zamisljen je zapustil krmo. Načrt je bil storjen. Bil je enostaven, izvršiti pa ga mora takoj. Hobson in njegova žena se bosta

zadržala gotovo nekaj ur iz-ven doma. Edina težava je, kako bi prišel v hišo. Sel je na parkirni prostor in ziezal v svoj kot žaba zeleni avtomobil. Nekaj časa je sedel in premišljeval, nato pa se je hitro odločil. Če bi se peljal tja z lastnim avtomobilom, bi se to opazilo. Vzel je iz predalčka usnjene rokavice, jih vtaknil v žep in se odpravil na avtobusno postajo. Z avtobusom se je pripeljal v trgovsko četrto, oddaljeno dva kilometra od Hobsonovega stanovanja.

V drogeriji je kupil strup zoper škodljivce. Tekočina je bila brezbarvna in brez okusa, smrt pa jazamčena. Pot do Hobsonovih mu je bila znana. Bil je že trikrat pri njih. Dvakrat poslovno, enkrat pa pri-kratno. Kmalu je našel naj-krasjo pot. Prišel je do ce-stra, ki je peljala mimo hiše.

Tu so pravkar delali delavci. Vsa cesta je bila razkopana, stroji pa so brneli.

Paul Marcus se je režal od veselja. Usoda sama mu je prišla na pomoč, da bo lažje izpeljal svoj načrt. Pri tem neredu ga nihče ne bo opazil. Po cesti je kar mrgoleto delavcev, povsod so stali stroji. Videti je bilo, da so popravljali vodovodne cevi. Deske so bile položene čez jarke. Svedri so brneli in gosti oblaki prahu so se dvigali in zavijali čisto v rahlo meglo. Izredna sreča za človeka, ki je hotel priti v hišo neopazno.

Njegova sreča je bila stanovitna. Sel je po stranskih stopnicah in videl, da so kuhinjska vrata zaprta samo z zapahom. Porinil je noževko v spranjo in odrinil zapah. Ze je bil v hiši. V kuhinji je postavil strup na pomivalno mizo in oblekel rokavice. V hladilniku so bile štiri posodice z ledenimi kockami. Vzel jih je iz hladilnika, jih stresel v odtok, odprl vročo vodo in počakal, da se je led raztopil. Nato je vli strupeno tekočino v posodice, do-til mrzle vode in postavil vse na svoj mizo. Najpoznejše v

pol ure bo voda zmrznila. Od razburjenja se je ves tresel. Občutek moči in zmago je bil opijanjali. Isto je čutil večerjaj ponoči, ko je vrgel goreče ostanke tobaka v košaro za papir in videl, kako so začeli švigati plameni.

Izvršeno. Zaprl je kuhinjska vrata z zapahom in zapustil hišo skozi srednji vhod. Preden je prišel do avtobusne postaje, je vrgel prazno stekleničko v posodo za smeti, ki je stala ob cesti. Ko je Paul Marcus prišel do svojega avtomobila, je bila ura dve.

Najprej ni imel namena, da bi šel k Hobsonovim na obisk. Popoldne pa se mu je zdela pametno, da gre. Hobson je bil nestrpen. Mogoče pa bi rajne prijel za telefonsko slušalko, kot za kozarec z viskijem. Bolje je, da gre. Rad bi bil prisoten in videl, kako bo Hobson postal neškodljiv. Deset minut čez peto je Paul parkiral s svojim zelenim vozom na cesti pred Hobsonovo hišo. Tu je bil še prav tak nered. Tih zvižgajoč predse, je šel po stopnicah in pozvonil. Gospa Hobson mu je odprla.

«Ah, gospod Marcus, lepo od vas, da nas obiščete. Prosim, kar vstopite.» Paul je šel za gospo v dnevno sobo in sedel. «Charles je v spalnici, takoj pride», je rekla. «Pravkar sva prišla. Strasno je bilo, kaj ne?» «Kaj prosim?» «Požar, mislim,» je pristavila. «Pa raje ne govoriva o tem. Vam smem ponuditi kaj pijače?» Paul se je nasmehnil. «Prosim. Po možnosti viski z vodo, brez ledu.» «Vem, vem,» se je nasmehnila gospa. «Se še spominjam.» «Vi ste res odlična gostiteljica in imate odlični spomin,» je pohvalil Paul.

Gospa je šla v kuhinjo, on pa je mirno sedel, čakal in poslušal, če bo Hobson kmalu prišel. Namesto njega pa se je vrnila gospa Hobson in mu podala kozarec viskija. «Trenutek, prosim, moram pogledati, kaj dela Charles.» Hotela je oditi, ko je zaslišala težke Hobsonove korake na hodniku. Vstopil je v sobo mogočen, vesel in najboljšee volje.

«Pravkar sem te hotela iti iskati. Hočeš tudi kozareček?»

PLAVANJE

Dva nova svetovna rekorda na državnem prvenstvu ZDA

400 m prosto ženske: Meyer 4'26"7 - 400 m prosto moški: Hutton 4'06"5 - Sedem finalistk bolje od starega svetovnega rekorda

LINCOLN, 2. — Dva nova svetovna plavalna rekorda, od katerih so enega pričakovali, drugi pa je prišel povsem nenapovedano, sta označevala prvi dan ameriškega državnega plavalnega prvenstva v Lincolnu v Nebraski. Najprej je komaj 15-letna «water baby» (vodno dete) Debbie Meyer preplavala 400 metrov prosto v 4'26"7, s čimer je popravila svoj lastni dosežek in postavila svetovni rekord, ki ga je po-

stavila točno pred letom dni, za 2"3. Mala Kalifornijka je s tem dosežkom potrdila odlično formo v kateri se nahaja trenutno, saj je komaj pred dvema tednoma v Los Angelesu tudi popravila dosežani svetovni rekord na progi 1500 metrov prosto. Meyerjeva si je izbojevala zmago in svetovni rekord predvsem z odličnim sprintom na zadnjih 100 metrih proge. V kako močni konkurenci je plavala najbolje pove potekate, da je v finalu te proge vseh sedem finalistk plavalo bolje od dosežanega svetovnega rekorda.

Takoj po izrednem ženskem finalu na progi 400 metrov prosto je prišla na vrsto moška plavalna disciplina 400 m prosto, kjer je pripravi 20-letni kanadski študent Ralph Hutton v navdušujočem finalu izredno presenečenje: progo je namreč preplaval v 4'06"5 s čimer je za 1"2 izboljšal stari svetovni rekord, ki ga je trenutno najboljši ameriški plavalec Mark Spitz postavil letos junija v Kaliforniji. Hutton je bil veliko hitreje zmagal na tej progi z Amerikancom Mikom Burtonom, s katerim sta pripeljala na cilj skoraj istočasno.

Zaradi izrednega ritma obeh plavalcev so drugi dosegli precej slabše čase, tako je na primer glavni favoriti te proge Mehkanec Echevarria prišel na cilj šele kot šest s poprečnim časom 4'15"1.

V prvem dnevu prvenstva so na ostalih progah dosegli še nekaj drugih dobrih rezultatov: 100 m metuljček moški: Spitz (ZDA) 57" 200 m hrbtno moški: Horfeley (ZDA) 2'12"2 100 m drsno ženske: Ball (ZDA) 1'15"7 100 m metuljček ženske: Daniel (ZDA) 1'06"9 200 m hrbtno ženske: Muir (J. Afrika) 2'24"3 (ta čas je le za pol sekunde slabši od svetovnega rekorda).

TENIS

Francija že v finalu tekmovalja «De Galea»

VICHY, 2. — Z zmago v dvojicah se je Francija že uvrstila v finale mladinskega teniskega tekmovalja za «Pokal de Galea». Francoza Goven in Proisy sta namreč premagala Sovjeta Korotkova in Volkova tudi v dvojicah s 3:1 in Francija je tako po drugem dnevu v vodstvu s 3:0.

V drugem polfinalu sta Spanca Orantes in Munoz premagala Italijana Di Mattea in Panato s 3:1, tako, da je trenutno stanje 2:1 v korist Španije.

VESLANJE

Regate v Amsterdamu

AMSTERDAM, 2. — Na mednarodnih mladinskih veslaških regatah, ki so se začele danes v Amsterdamu je bila v kvalifikacijah Jugoslavija v četvercu s krmarjem četrta, Italija pa peta. Zmagala je Velika Britanija pred ZDA in Avstrijo.

V dvojcu brez krmarja je bila Jugoslavija druga za Zahodno Nemčijo, Italija pa je tudi tukaj zasedla peto mesto.

Italija je zasedla zadnja mesta tudi v četvercu brez krmarja, double scullu in osmercu, v skiffu pa je bil Torchini tretji za Bertowom (V. Nem.) in Wilbertom (Z. Nem.). Jugoslavija v teh disciplinah ni nastopila.

PREDSEDNIŠKO POROČILO S 3. OBČNEGA ZBORA ŠD BREG

Tretje leto obstoja Šd Breg po uspehih presegle prvi dve

Ko ob tretjem občnem zboru predlagamo delovanje našega društva v zadnjem letu, smo lahko zadovoljni, ker s svojo obsežnostjo in intenzivnostjo presega obsej prejšnjih. Tudi športni rezultati niso izostajali. Na 10. jubilejni ŠI smo dosegli kot društvo III. mesto. Obe nogometni ekipi sta dobili zlato kolajno za I. mesto. V pokrajinskem prvenstvu CONI III. kategorije pa smo dosegli II. mesto. Tudi začetniki so se izkazali v svojem turnirju in upravičeno lahko računamo nanje v prihodnjih letih.

Ženska odbojkaška ekipa je v izključno domači postavi osvojila srebrno kolajno na 10. ŠI in ohranila mesto v B ligi. Več nismo mogli niti pričakovati, ker zaradi pomanjkanja telovadnice še vedno deluje v nenormalnih pogojih. Pridobili smo tudi lepo število mladink, ki že redno vadijo. Čudimo se, da je večina od teh iz Boljunca in da ostale še stojijo ob strani, saj je društveno udejstvovanje koristnejše kot postopanje po vasi. Tega bi se morali zavedati posebno njihovi starši. Moški odbojki, kljub dobri volji in prizadevanju, ni uspelo, da bi se povzpela v višji kategoriji.

Doslej smo pogrešali telovadnico, kmalu pa bomo tudi ob igrišču, ker nam ga bodo odvzeli zaradi graditve tovarne «Grandi Motori». Ker se zavedamo resnosti položaja, pozivamo vso našo javnost, da nam bo še nadalje v razumevanjem stala ob strani. Seveda pa se obracamo tudi na oblasti, ki so dolžne skrbeti za neoviran obstoj naše narodne kulture in športnega udejstvovanja.

Deželna uprava je končno ugodila našim prošnjam in nam dodelila 200 tisoč lir podpore. Čeprav vsota ni velika nas vsaj tolaži dejstvo, da nas priznavajo. Tudi dolinska občina nam je dala podporo 150.000 lir. Obema se zahvaljujemo in se pripravljamo, da nam bosta v bodočnosti še pomagali.

Ob tej priliki bi opozoril tudi člano društva, ki ne plačujejo redno članarine, da je ta dohodek podlaga vsega in da na tega društvo v go-

stovostjo računa. Za to naj ne odlašajo več in naj stopijo v stik z vašimi zaupniki.

Na žalost je tudi letošnje delovanje slonelo na vedno istih ljudeh v odboru. Zaradi preobremenjenosti teh, je nastalo tudi nekaj pomanjkljivosti. Zato smo posvetili več skrbi sestavi novega odbora z ozirom na prej omenjene težave, ki jih predvidevamo zaradi igrišča in tudi ker to moraj poglabljati in razvijati začeto delo v sodelovanju z našimi prosvetnimi društvi. Kajti uspeli izlet v Kočevje ne sme ostati osamljen, marveč bi moral postati kažipot za nadaljnje skupno delovanje.

Tudi z ostalimi slovenskimi športnimi društvi bi moralo biti več sodelovanja in ne bi smeli stremeti le po rezultatih. Saj ne moremo biti zadovoljni, če je le naše društvo trdno in močno, ker smo sestavni del vsega slovenskega zamejskega športa.

Nazadnje naj se zahvalim vsem tistim, ki so na kakršenkoli način

pripomogli k velikemu uspehu našega društva.

ALPINIZEM

Zopet prvenstveni vzpon švicarskih plezalecv

ZENEVA, 1. — Trije švicarski gorski vodniki Nigg, Blaettler in Neracher, so v treh dneh opravi- lili prvenstveni vzpon po severovzhodni steni na Pizzo della neve v skupini Bregaglia (2.600 m). Ste-na sama je visoka 700 metrov in je zlasti v zgornjem delu šeste težavnostne stopnje.

Vzpon preko te stene so poskušali doslej že večkrat, prvič celo že pred štiridesetimi leti, vendar vedno zaman. Vsem dosedanjim navsezam je namreč zaustavil pot 40 metrov visok in popolnoma gladki del stene, preko katerega se je povzpela švicarska odprava s pomočjo posebnih klinov.

TAJNIŠKO POROČILO

Breg je trenutno največje zamejsko športno društvo

Za nami je tretje leto delovanja! V glavnem moramo biti z njim zadovoljni, ker ugotavljamo, da se po eni strani društvo stalno razvija in si pridobiva novih prijateljev med prebivalstvom dolinske občine, po drugi strani pa utrjuje svoje zdrave osnovne temelje.

Zlasti letos, ko je poleg začetna navdušenost, je društvo pokazalo svojo resnost in postalo za naše ljudi vsakdanja potreba.

Ne bom podrobno obdeloval vse letošnje dejavnosti, ker bi bilo pre dolgo in ker smo prav ob današnji priliki izdali našo vsakoletno brošuro v kateri lahko najdete vse podatke, ki vas zanimajo.

Vendar ne moremo mimo tega, da bi ne omenili nepričakovane uspeha letošnjega prvega nogometnega moštva, ki se je res izkazalo tako tehnično kot disciplinirano. Ekipa je na uradnem prvenstvu III. kategorije zasedla drugo mesto na lestevici z minimalno razliko za prvouvrščeno Vsi nogometaši so skozi vso sezono redno in resno trenirali pod izkušenim vodstvom našega trenerja Suslja, kateremu gre še posebna zahvala.

Tudi novoustanovljena ekipa začetnikov nas je letos lepo presenetila. Četrto mesto, ki ga je zasedla na pokrajinskem prvenstvu, je sad resnega dela trenerja svare in vseh najmlajših nogometašev.

Ekipa mladincev je letos nekoliko živovitarila in je zaigrala nekajkrat kar dobro, večkrat pa poprečno ali celo brezbržno. Moramo pa priznati, da ekipa ni imela skozi celotno sezono stalnega trenerja in spremljevalcev, ki bi zanjo skrbeli in organizirano delovali. Mladinci so se čutili zapuščene in so tako večkrat popustili v resnosti in disciplini ter moramo zato sami priznati, da nosi dokazjen del krivde za to tudi odbor društva.

Kar se tiče odbojke, je bila po delovanju najbolj aktivna prva ženska ekipa, ki se je poleg raznih mednarodnih in lokalnih turnirjev udeležila, kot po navadi, državne prvenstva B lige in si je zagotovila v njej tudi za prihodnje sezono obstoj. Na žalost se ekipa ni tehnično tako izkazala kot (ansko

letu, vendar je že hvalevredno, da dekleta kljub večkratnim porazom niso nikoli popustila in so pokazala tako veliko navezanost do društva.

Moška odbojkaška ekipa nas je letos po prikazani igri večkrat navdušila. Toda na žalost je prav v odločilnem trenutku, to se pravi v odločilnem finalu za vstop v D ligo, naša letala na slab dan in tako bo morala tudi prihodnje leto nastopati na promocijskem prvenstvu.

Mladinska ženska ekipa se je letos udeležila dveh uradnih prvenstev, vendar ne z uradnih prvenstev, ampak dal, ampak dal, da bila možnost najmlajšim odbojkaricam, da si pridobijo potrebne tehnične osnove za poznejši prehod v prvo ekipo.

Pri odbojki smo imeli letos še nastop mladinske moške ekipe tako na narasčajočem kot na mladinskem pokrajinskem prvenstvu.

Toliko o našem uradnem udejstvovanju v okviru CONI.

Poleg tega naj omenim še množični nastop našega društva na X. slovenskih športnih igrah z 250 udeleženci, kar je ponoven dokaz, da smo najštevilnejše slovensko društvo v zamejstvu.

Naše društvo je bilo od vsega začetka ne le središče vseh športnikov, ampak tudi središče zaveznih kulturno-prosvetnih delavcev naše občine. S tem v zvezi naj omenim, da je imel naš odbor tekom leta stalna posvetovanja s predstavniki 4 prosvetnih društev naše občine za določitev skupnega dela. Sad tega sodelovanja je naš množični in nepozabni kulturno-sportni izlet v Kočevje, katerega se je udeležilo 480 izletnikov.

Sedaj pa še nekaj statističnih podatkov: Društvo je letos vodilo 44 odbojkarjev, ki so — nekateri v večji, drugi v manjši meri — pripomogli, da se je društvo tudi letos lepo izkazalo in doživelo več uspehov. Skupno so letos naše ekipe odigrale 174 uradnih tekem: 79 tekem v nogometu, 95 v odbojki.

Število atletov in atletinj šd Breg vključenih v CONI je 105 (68 pri nogometni zvezi, 42 pri odbojkarstvu). Tudi število podporne članov je v glavnem ostalo isto kot lansko leto — to se pravi 385.

Nova športna sezona, ki je pred nami nalaga društvu nove težiščne obveznosti. Na srečo nimamo težav s tekmovalci in tekmovalkami, ki smo si jih našli v teh treh letih ustvarili. Problem pa se začnejo pojavljati z nogometnim igriščem, ki bo čez nekaj mesecev izgledal zaradi postavitve tovarne «Grandi Motori» tako da še sedaj ne vemo, kje bodo v prihodnji sezoni naši nogometaši nastopali. Isto velja za odbojko, kjer je pomanjkanje telovadnice postalo že kroničen problem.

V prihodnjem letu pa bo treba in to je po mojem največji problem novega odbora, poskrbeti za notranjo reorganizacijo odbora in prepuščati obema odeskoma (nogo-metnemu in odbojkarstevu) čim več svobode, tako, da bo ožji odbor imel več časa, da se bo pravočasno zanimal za razne podpore javnih ustanov, organiziral izlete in podpo-rire pobude za črpanje potrebnih finančnih sredstev, da se omogoči tako široka dejavnost kot je naša in bo dokončno rešil vprašanje telovadnice (ki je v nekaterih vseh letos sploh niso pobirali) ter organiziral prijateljske srečanja in turnirje tudi v mednarodnem merilu, ki bi bili zelo potrebni za progre-giranje športa itd. Upam zato, da bomo danes izvolili v odbor nove ljudi, ki čutiljo za naše društvo tako da bomo v prihodnji sezoni, ki se bo začela čez približno mesec dni, vstopili pripravljeni in organizirani za dosego še večjih uspehov.

(Konec)

Z občnega zbora Brega: predsedstvo zbora (zgoraj) novoizvoljeni odbor (spodaj)

Z občnega zbora Brega: predsedstvo zbora (zgoraj) novoizvoljeni odbor (spodaj)